

BIULETYN

CENTRALNEJ RADY ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH

16 Warszawa, dnia 30 stycznia 1962 r.

Nr 1

SPIS TREŚCI:

skatalog

DZIAŁ A

Str.

- Poz. 1 — pismo okólne Centralnej Rady Związków Zawodowych z dnia 25 listopada 1961 r. w sprawie ścisłego przestrzegania zasad dotyczących zwolnień pracowników do prac społecznych 2

DZIAŁ B

- Poz. 2 — ustawa z dnia 1 grudnia 1961 r. o izbach morskich (wyciąg) 3
„ 3 — rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 grudnia 1961 r. zmieniające rozporządzenie z dnia 19 września 1958 r. w sprawie uposażenia pracowników służby bibliotecznej zatrudnionych w publicznych bibliotekach powszechnych 5
„ 4 — rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 grudnia 1961 r. zmieniające rozporządzenie z dnia 12 maja 1959 r. w sprawie uposażenia sędziów, członków Biura Orzecznictwa Sądu Najwyższego oraz asesorów i aplikantów sądowych 6
„ 5 — rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 1961 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie uposażeń stale urzędujących członków prezydiów rad narodowych 6
„ 6 — rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 1961 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie uposażenia sekretarzy gromadzkich i miejskich oraz sekretarzy osiedli 6
„ 7 — uchwała Rady Państwa z dnia 25 listopada 1961 r. o zmianie uchwały z dnia 12 maja 1959 r. w sprawie stanowisk służbowych i uposażeń pracowników prokuratorskich 7
„ 8 — uchwała Nr 391 Rady Ministrów z dnia 5 października 1961 r. zmieniająca uchwałę Nr 187 z dnia 12 maja 1959 r. w sprawie rewizji finansowo-księgowej państwowych jednostek organizacyjnych (wyciąg) 7
„ 9 — uchwała Nr 514 Rady Ministrów z dnia 1 grudnia 1961 r. w sprawie kwalifikacji wymaganych do zatrudnienia na poszczególnych stanowiskach służbowych w Straży Przemysłowej 8
„ 10 — uchwała Nr 533 Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 1961 r. w sprawie obsługi prawnej przedsiębiorstw państwowych, zjednoczeń oraz banków państwowych 9
„ 11 — rozporządzenie Przewodniczącego Komitetu Pracy i Płac z dnia 24 listopada 1961 r. zmieniające rozporządzenie z dnia 1 lipca 1954 r. w sprawie wypadków w zatrudnieniu 13
„ 12 — rozporządzenie Ministrów Spraw Wewnętrznych i Obrony Narodowej z dnia 14 grudnia 1961 r. w sprawie obowiązku meldunkowego osób podlegających powszechnemu obowiązkowi wojskowemu (wyciąg) 14
„ 13 — zarządzenie Przewodniczącego Komitetu Pracy i Płac z dnia 31 października 1961 r. w sprawie ustalenia wykazu instytutów naukowo-badawczych uważanych za instytuty techniczne 14
„ 14 — zarządzenie Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 30 października 1961 r. w sprawie ryczałtowego wynagrodzenia lekarzy za wykonywanie wizyt domowych u obłożnie chorych 16
„ 15 — pismo okólne Nr 243 Prezesa Rady Ministrów z dnia 15 grudnia 1961 r. w sprawie wyjazdów krajowych i zagranicznych finansowanych przez przedsiębiorstwa 16
„ 16 — instrukcja Przewodniczącego Komisji Planowania przy Radzie Ministrów z dnia 19 października 1961 r. zmieniająca instrukcję z dnia 22 czerwca 1961 r. w sprawie planowania, kontroli i korekty funduszu płac w państwowych przedsiębiorstwach budowlano-montażowych 17
„ 17 — instrukcja Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej, Ministra Komunikacji oraz Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 22 listopada 1961 r. w sprawie współdziałania zakładów lecznictwa kolejowego i powszechnego w zakresie udzielania świadczeń leczniczych i orzekania o czasowej niezdolności do pracy 17
„ 18 — obwieszczenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 29 listopada 1961 r. o sprostowaniu błędów 19
„ 19 — obwieszczenie Przewodniczącego Komitetu Pracy i Płac z dnia 14 listopada 1961 r. o wytycznych w sprawie zadań, zakresu działania i struktury organizacyjnej służby normowania pracy 19

DZIAŁ A

1

PISMO OKÓLNE

CENTRALNEJ RADY ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH

z dnia 25 listopada 1961 r.

w sprawie ścisłego przestrzegania zasad dotyczących zwolnień pracowników do prac społecznych.

Związki zawodowe biorą coraz szerszy udział w rozpatrywaniu i decydowaniu o zagadnieniach dotyczących podstawowych dziedzin naszego życia gospodarczego, społecznego i politycznego. Jednym z instrumentów umożliwiających doskonalenie metod pracy związków zawodowych są ich uprawnienia w zakresie zwolnień do prac społecznych zatrudnionych w zakładach pracy członków organizacji związkowej.

Pozytywnemu zjawisku tworzenia przy pomocy tego instrumentu coraz liczniejszej kadry aktywu związkowego biorącego czynny udział w naszym życiu gospodarczym i społecznym — towarzyszą jednak również i pewne zjawiska ujemne, wyrażające się tym, iż prace społeczne są wykonywane niejednokrotnie z uszczerbkiem dla pracy zawodowej.

Zjawisko nadmiernych i często nieuzasadnionych zwolnień do prac społecznych powoduje stratę czasu produkcyjnego pracowników, przyczynia się do zmniejszenia rozmiarów produkcji i usług, wpływa na zwiększenie kosztów produkcji, na osłabienie dyscypliny pracy i poczucia odpowiedzialności pracowników za wykonanie zadań planowych itp.

Pełne przestrzeganie przez związki zawodowe obowiązującego trybu i norm zwolnień do prac społecznych leży w interesie ruchu zawodowego, wszystkich jego instancji i organizacji.

Centralna Rada Związków Zawodowych prosi wszystkie instancje i organizacje związkowe o zwrócenie bacznej uwagi na właściwe korzystanie z uprawnień związków zawodowych w zakresie zwolnień do prac społecznych.

W szczególności instancje i organizacje związkowe powinny:

1) wyeliminować praktykę nadmiernego i zbędnego urlopowania pracowników do prac związkowych, na różnego rodzaju posiedzenia, odprawy i narady związkowe organizowane poza

zakładami pracy; wszystkie instancje związkowe: zarządy główne, zarządy okręgowe, rady zakładowe, wojewódzkie komisje związków zawodowych przed podjęciem decyzji o wystąpieniu o zwolnienie pracownika do prac społecznych obowiązane są dokładnie analizować faktyczne potrzeby tych zwolnień, ich czasokres i skutki dla pracy zawodowej;

- 2) ściśle przestrzegać postanowień uchwały Nr 446 Prezydium Rządu z dnia 7 lipca 1954 r. w sprawie zwolnień od pracy zawodowej pracowników urzędów, instytucji i przedsiębiorstw państwowych powołanych do pełnienia niektórych funkcji i na szkolenie;
- 3) ograniczać do niezbędnych rozmiarów liczbę, skład osobowy i czas trwania odpraw i narad organizowanych przez instancje związkowe;
- 4) zaniechać praktyk nagminnego organizowania w czasie godzin pracy posiedzeń rad zakładowych, rad oddziałowych, różnych komisji społecznych, narad pracowniczych oraz posiedzeń rad robotniczych i konferencji samorządu robotniczego;
- 5) przeanalizować stan pracowników oddelegowanych do pracy w radach zakładowych, pracowniczych kasach zapomogowo-pożyczkowych, domach kultury, klubach, świetlicach w celu zlikwidowania nadmiernych zwolnień.

Równocześnie zwraca się uwagę, że Prezes Rady Ministrów wydał dla organów administracji państwowej pismo okólne Nr 208 z dnia 11 października 1961 r. w sprawie ścisłego przestrzegania przepisów uchwały Nr 446 Prezydium Rządu z dnia 7 lipca 1954 r. w sprawie zwolnień od pracy zawodowej pracowników urzędów, instytucji i przedsiębiorstw państwowych powołanych do pełnienia niektórych funkcji i na szkolenie (Biuletyn CRZZ Nr 14, poz. 152).

Przewodniczący CRZZ: I. Loga-Sowiński

DZIAŁ B

2

U S T A W A

z dnia 1 grudnia 1961 r.

o izbach morskich.*(Dziennik Ustaw z dnia 15 grudnia 1961 r. Nr 58, poz. 320)**(Wyciąg)***D Z I A Ł I****Właściwość i ustroj izb morskich.****Rozdział I.****Właściwość izb morskich.****Art. 1.** 1. Do właściwości izb morskich należy:

- 1) orzekanie w sprawach z wypadków morskich,
- 2) rozpoznawanie innych spraw przekazanych izbom morskim odrębnymi przepisami.

2. Wypadkami morskimi w rozumieniu niniejszej ustawy są wypadki, które powodują lub którym ulegają statki na morzu bądź na wodach z morzem połączonych, a uczęszczanych przez statki morskie, oraz wypadki, wskutek których nastąpiło w związku z pracą na statku lub działaniem jego urządzeń ciężkie uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia lub śmierć człowieka.

Art. 2. 1. Izby morskie rozpoznają wypadki morskie:

- 1) statków polskich,
- 2) statków obcych, jeżeli wypadek nastąpił na polskich morskich wodach wewnętrznych lub polskim morzu terytorialnym albo jeżeli z wnioskiem o wszczęcie postępowania wystąpił armator lub kapitan statku obcego.

2. Sprawy wypadków morskich, w których uczestniczyły jednostki pływające Marynarki Wojennej lub Wojsk Ochrony Pogranicza, izby morskie rozpoznają, w odniesieniu do tych jednostek, za zgodą Dowództwa Marynarki Wojennej lub Wojsk Ochrony Pogranicza.

Art. 3. Sprawy należące do właściwości izb morskich rozpoznają:

- 1) w pierwszej instancji — Izba Morska w Gdańsku i Izba Morska w Szczecinie,
- 2) w drugiej instancji — Odwoławcza Izba Morska.

Rozdział II.**Ustrój izb morskich.****Art. 6.** 1. Izba Morska w Szczecinie działa przy Sądzie Wojewódzkim w Szczecinie, a Izba Morska w Gdańsku i Odwoławcza Izba Morska działają przy Sądzie Wojewódzkim w Gdańsku.

2. Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem Żeglugi może w drodze rozporządzenia ustalić siedzibę izby morskiej poza siedzibą

sądu wojewódzkiego, przy którym działa izba morska.

Art. 7. W skład izby morskiej wchodzi przewodniczący oraz jeden lub więcej wiceprzewodniczących i ławnicy.**Art. 8.** 1. Przewodniczącego i wiceprzewodniczących powołuje i odwołuje Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem Żeglugi spośród sędziów sądów powszechnych posiadających znajomość zagadnień morskich w zakresie spraw należących do właściwości izb morskich.

2. Pozostałych pracowników izb morskich przyjmuje i zwalnia przewodniczący właściwej izby morskiej.

Art. 9. 1. Przewodniczący i wiceprzewodniczący izb morskich zachowują stanowiska sędziowskie oraz, z zastrzeżeniem odmiennych przepisów ustawy, prawa i obowiązki przewidziane w przepisach dotyczących sędziów.

2. Do pozostałych pracowników izb morskich mają zastosowanie przepisy dotyczące pracowników organów administracji państwowej.

Art. 11. 1. W zakresie wynagradzania pracowników izb morskich mają odpowiednie zastosowanie:

- 1) do przewodniczących i wiceprzewodniczących przepisy o uposażeniu pracowników zatrudnionych w dziale orzecznictwa państwowych komisji arbitrażowych,
- 2) do pozostałych pracowników — przepisy o uposażeniu pracowników administracyjnych w państwowych komisjach arbitrażowych.

2. Minister Żeglugi w porozumieniu z Przewodniczącym Komitetu Pracy i Płacu dostosuje przepisy wymienione w ust. 1 do zakresu działania i struktury organizacyjnej izb morskich, w szczególności ustali tabele stanowisk i uposażenia dla pracowników izb morskich oraz kwalifikacje wymagane dla pracowników wymienionych w ust. 1 pkt 2.

Art. 12. 1. Ławników izb morskich powołuje na okres lat trzech Minister Żeglugi spośród osób posiadających wysokie kwalifikacje zawodowe i praktykę w zakresie zagadnień występujących w sprawach rozpoznawanych przez izby morskie.

2. Liczbę ławników dla każdej izby ustala Minister Żeglugi na wniosek przewodniczących izb morskich.

3. Rada Ministrów określi w drodze rozporządzenia szczegółowy tryb powoływania ławników oraz zasady wyznaczania ich do udziału w posie-

dzeniach, wynagradzania i pokrywania innych należności związanych z udziałem w posiedzeniach.

Art. 13. W sprawach nie uregulowanych ustawą i przepisami wydanymi na jej podstawie do ławników izb morskich stosuje się odpowiednio przepisy o ławnikach ludowych w sądach powszechnych.

Art. 15. 1. Przy izbie morskiej Minister Żeglugi ustanawia delegata oraz jednego lub więcej zastępców delegata spośród osób posiadających wysokie kwalifikacje zawodowe i praktykę w zakresie żeglugi morskiej.

2. Delegat Ministra Żeglugi, zwany w dalszym ciągu „delegatem“, uczestniczy w postępowaniu przed izbami jako rzecznik interesu publicznego.

3. Delegat przy Odwoławczej Izbie Morskiej może przekazać uczestnictwo w postępowaniu przed tą izbą delegatowi przy izbie morskiej pierwszej instancji, który występował w sprawie, jeżeli ze względu na szczególnie zawiły charakter sprawy przyczyni się to w znacznym stopniu do szybszego zakończenia postępowania.

4. W sprawach wypadków morskich, w których zdarzył się wypadek przy pracy, w postępowaniu przed izbami ma prawo uczestniczyć obok delegata — techniczny inspektor pracy właściwy dla zakładu pracy zatrudniającego pracownika, który uległ wypadkowi.

5. Delegat i techniczny inspektor pracy mogą brać udział w dochodzeniu oraz w każdym stanie sprawy przeglądać akta i zgłaszać wnioski.

6. Przepisy o wynagradzaniu ławników za udział w posiedzeniach izb morskich i pokrywaniu innych należności związanych z udziałem w posiedzeniach mają odpowiednie zastosowanie do delegata i technicznego inspektora pracy.

DZIAŁ II

Postępowanie w sprawach wypadków morskich.

Rozdział II.

Dochodzenia.

Art. 23. 1. Izba morska może, po wypowiedzeniu się delegata, odmówić wszczęcia postępowania lub wszczęte postępowanie umorzyć, jeżeli rozpoznanie sprawy byłoby niecelowe ze względu na brak interesu publicznego.

2. W sprawach, w których wszczęcie postępowania następuje z urzędu, odmowa wszczęcia i umorzenie postępowania wymaga zgody delegata.

3. Postanowienie o odmowie wszczęcia lub o umorzeniu postępowania doręcza się delegatowi oraz zainteresowanemu, który wniósł o rozpoznanie sprawy.

4. W sprawach określonych w art. 15 ust. 4 uprawnienia delegata wynikające z przepisów ust. 1—3 przysługują odpowiednio technicznemu inspektorowi pracy.

Art. 24. Zainteresowani są w każdym razie armator i kapitan statku, którego dotyczy wpa-

dek morski, oraz osoby podejrzane o zawinienie wypadku morskiego lub o błędne zachowanie, które przyczyniło się do wypadku.

Art. 25. 1. Zainteresowany ma prawo korzystać w każdym stanie sprawy z pomocy wybranego przez siebie pełnomocnika.

2. Pełnomocnikiem może być pracownik zainteresowanego, członek związku zawodowego, do którego zainteresowany należy, lub adwokat.

Rozdział III.

Rozprawa.

Art. 29. 1. Jeżeli przewodniczący izby morskiej uzna, że dochodzenie dostarczyło podstaw do przeprowadzenia rozprawy, wyznacza termin rozprawy, zawiadamia o nim delegata i w miarę możliwości znanych izbie zainteresowanych oraz zarządza wezwanie świadków, a w razie potrzeby biegłych i tłumaczy.

2. Jeżeli sprawa dotyczy wypadku określonego w art. 15 ust. 4, przewodniczący izby morskiej zawiadamia również technicznego inspektora pracy.

3. Niestawiennictwo delegata, technicznego inspektora pracy lub zainteresowanego nie wstrzymuje rozpoznania sprawy, chyba że izba morska uzna obecność ich na rozprawie za niezbędną.

Art. 30. 1. Na wstępie rozprawy przewodniczący przedstawia stan sprawy na podstawie wyników dochodzenia, po czym izba morska wysłuchuje wyjaśnień osób zainteresowanych, a następnie przeprowadza postępowanie dowodowe.

2. Zainteresowany, którego zeznanie może mieć znaczenie dla ustalenia przebiegu i przyczyn wypadku morskiego, może być przesłuchany jako świadek. Przed przesłuchaniem należy go uprzedzić o prawie odmowy udzielania odpowiedzi na pytania co do okoliczności, których ujawnienie mogłoby narazić na odpowiedzialność za przestępstwo jego samego lub członków jego najbliższej rodziny.

3. Delegatowi, technicznemu inspektorowi pracy i zainteresowanemu służy prawo zadawania pytań przesłuchiwanym świadkom i biegłym oraz zgłaszania wniosków dowodowych.

Art. 33. Po zakończeniu postępowania dowodowego przewodniczący udziela głosu najpierw delegatowi, który zgłasza i uzasadnia swoje wnioski co do orzeczenia, następnie technicznemu inspektorowi pracy, jeżeli uczestniczy w rozprawie, oraz obecnym pełnomocnikom zainteresowanych i samym zainteresowanym.

Art. 39. 1. Orzeczenie z uzasadnieniem doręcza się Ministrowi Żeglugi, delegatowi, właściwemu urzędowi morskiemu oraz zainteresowanemu, a w sprawach określonych w art. 15 ust. 4 również technicznemu inspektorowi pracy.

2. Jeżeli w orzeczeniu pozbawiono członka załogi lub pilota prawa wykonywania zawodu lub określonej funkcji, orzeczenie z uzasadnieniem doręcza się ponadto pozostałym urzędom morskim.

Rozdział IV.

Środki odwoławcze.

Art. 40. 1. Od orzeczenia wydanego w pierwszej instancji służy odwołanie.

2. Na postanowienia i zarządzenia izby morskiej zamykające drogę do wydania orzeczenia służy zażalenie. Ponadto zażalenie służy tylko w przypadkach przewidzianych w ustawie.

3. Termin do wniesienia odwołania wynosi 14 dni, a do wniesienia zażalenia 7 dni od dnia doręczenia orzeczenia lub postanowienia z uzasadnieniem.

4. Środki odwoławcze wnosi się do Odwoławczej Izby Morskiej za pośrednictwem izby morskiej, która wydała orzeczenie lub postanowienie.

Art. 41. Środki odwoławcze służą delegatowi i zainteresowanemu, a w sprawach określonych w art. 15 ust. 4 również technicznemu inspektorowi pracy.

Rozdział VI.

Koszty postępowania.

Art. 48. 1. Koszty postępowania, obejmujące również należności ławników, delegata i technicznego inspektora pracy, ponosi armator, którego statek spowodował lub przyczynił się do powstania wypadku.

2. W razie uznania winy lub błędu kilku statków koszty postępowania rozdziela się stosunkowo.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio do użytkowników urządzeń służących żegludze morskiej, z wyjątkiem organów administracji państwowej.

Rozdział VIII.

Przepisy przejściowe i końcowe.

Art. 62. 1. W sprawach wypadków morskich, w których wszczęto postępowanie przed dniem wejścia w życie ustawy, a nie rozpoczęto rozprawy w pierwszej instancji, w zakresie postępowania stosuje się przepisy niniejszej ustawy.

2. W sprawach, w których przed dniem wejścia w życie ustawy rozpoczęto rozprawę w pierwszej instancji, stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 63. Traci moc ustawa z dnia 18 marca 1925 r. o izbach morskich (Dz. U. z 1925 r. Nr 36, poz. 243, z 1930 r. Nr 17, poz. 126 i Nr 76, poz. 600, z 1933 r. Nr 18, poz. 117, z 1934 r. Nr 110, poz. 976 i z 1949 r. Nr 41, poz. 295).

Art. 64. Do czasu wydania przepisów wykonawczych do ustawy w sprawach, które mają być uregulowane tymi przepisami, obowiązują przepisy dotychczasowe.

Art. 65. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1962 r.

Przewodniczący Rady Państwa: *A. Zawadzki*

Sekretarz Rady Państwa: *J. Horodecki*

3

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 6 grudnia 1961 r.

zmieniające rozporządzenie z dnia 19 września 1958 r. w sprawie uposażenia pracowników służby bibliotecznej zatrudnionych w publicznych bibliotekach powszechnych.

(Dziennik Ustaw z dnia 13 grudnia 1961 r. Nr 57, poz. 315)

Na podstawie art. 5, 7 i 8 ustawy z dnia 4 lutego 1949 r. o uposażeniu pracowników państwowych (Dz. U. Nr 7, poz. 39) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 19 września 1958 r. w sprawie uposażenia pracowników służby bibliotecznej zatrudnionych w publicznych bibliotekach powszechnych (Dz. U. Nr 60, poz. 299) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w § 2 ust. 1 w rubryce „Stanowisko służbowe“ pod lp. 5 skreśla się wyrazy „ze średnim wykształceniem“;
- 2) w § 3 w rubryce „Stanowisko służbowe“ pod lp. 5 skreśla się wyrazy „ze średnim wykształceniem“;
- 3) w § 3 w rubryce „Wymagane kwalifikacje“ lp. 2, 3 i 5 otrzymują brzmienie: „lp. 2 a) wyższe wykształcenie bibliotekarskie oraz co najmniej 6 lat pracy bibliotekarskiej bądź b) studium bibliotekarskie oraz co najmniej 9 lat pracy bibliotekarskiej“;

„lp. 3

a) wyższe wykształcenie bibliotekarskie oraz co najmniej 2 lata pracy bibliotekarskiej bądź

b) studium bibliotekarskie oraz co najmniej 4 lata pracy bibliotekarskiej bądź

c) średnie wykształcenie bibliotekarskie oraz co najmniej 5 lat pracy bibliotekarskiej“;

„lp. 5

a) studium bibliotekarskie bądź

b) średnie wykształcenie bibliotekarskie oraz co najmniej 2 lata pracy bibliotekarskiej“;

- 4) w § 4 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Minister Kultury i Sztuki określi, jakie wykształcenie uznane zostanie za średnie wykształcenie bibliotekarskie, studium bibliotekarskie i wyższe wykształcenie bibliotekarskie, oraz rodzaje pracy, które mogą być uznane za pracę bibliotekarską“.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: *J. Cyrankiewicz*

4

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 7 grudnia 1961 r.

zmieniające rozporządzenie z dnia 12 maja 1959 r. w sprawie uposażenia sędziów, członków Biura Orzecznictwa Sądu Najwyższego oraz asesorów i aplikantów sądowych.*(Dziennik Ustaw z dnia 13 grudnia 1961 r. Nr 57, poz. 316)*

Na podstawie art. 5 pkt 1 ustawy z dnia 4 lutego 1949 r. o uposażeniu pracowników państwowych (Dz. U. Nr 7, poz. 39) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 12 maja 1959 r. w sprawie uposażenia sędziów, członków Biura Orzecznictwa Sądu Najwyższego oraz asesorów i aplikantów sądowych (Dz. U. Nr 31, poz. 184) wprowadza się następującą zmianę:

w § 3 ust. 1 lit. g) i j) otrzymują brzmienie następujące:

„g) Prezes, wiceprezes, sędzia sądu powiatowego w grupie III, IV, V lub VI“;

„j) Aplikant w grupie VIII lub IX“.

§ 2. Wykonanie rozporządzenia porucza się Ministrom Sprawiedliwości oraz Finansów.

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1962 r.

Prezes Rady Ministrów: *J. Cyrankiewicz*

5

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 28 grudnia 1961 r.

zmieniające rozporządzenie w sprawie uposażeń stale urzędujących członków prezydiów rad narodowych.*(Dziennik Ustaw z dnia 30 grudnia 1961 r. Nr 61, poz. 336)*

Na podstawie art. 58 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 25 stycznia 1958 r. o radach narodowych (Dz. U. Nr 5, poz. 16) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 17 lutego 1958 r. w sprawie uposażeń stale urzędujących członków prezydiów rad narodowych (Dz. U. z 1958 r. Nr 12, poz. 45 i Nr 69, poz. 399, z 1959 r. Nr 55, poz. 327 oraz z 1961 r. Nr 24, poz. 116) wprowadza się następujące zmiany:

1) w § 4 skreśla się ust. 2 i 3, a dotychczasowy ust. 4 otrzymuje kolejną numerację 2 i dodaje się nowy ust. 3 w brzmieniu:

„3. Przewodniczący prezydiów wojewódzkich rad narodowych na wniosek przewodniczących prezydiów powiatowych rad narodowych mogą przyznać dodatek do uposażenia w wysokości do 400 zł miesięcznie przewodniczącym gromadzkich rad narodowych, którzy pracują w gromadach wyróżniających się znacznym rozwojem gospodarczym bądź na terenie których są

prowadzone państwowe przedsiębiorstwa uzdrowiskowe, bądź w pobliżu tych gromad znajdują się większe zakłady pracy.“;

2) w tabeli stanowisk i uposażeń miesięcznych stale urzędujących członków prezydiów rad narodowych, stanowiącej załącznik do rozporządzenia, uposażenie miesięczne przewodniczącego gromadzkiej rady narodowej określa się w wysokości od 1.100 zł do 1.600 zł.

§ 2. Traci moc uchwała nr 214 Rady Ministrów z dnia 1 lipca 1960 r. w sprawie dodatków do uposażenia przewodniczących gromadzkich i osiedlowych rad narodowych oraz sekretarzy prezydiów rad narodowych osiedli i sekretarzy gromadzkich w części dotyczącej dodatków do uposażenia przewodniczących gromadzkich rad narodowych.

§ 3. Wykonanie rozporządzenia porucza się Prezesowi Rady Ministrów i Ministrowi Finansów.

§ 4. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1962 r.

Prezes Rady Ministrów: *J. Cyrankiewicz*

6

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 28 grudnia 1961 r.

zmieniające rozporządzenie w sprawie uposażenia sekretarzy gromadzkich i miejskich oraz sekretarzy osiedli.*(Dziennik Ustaw z dnia 30 grudnia 1961 r. Nr 61, poz. 337)*

Na podstawie art. 59 ust. 5 ustawy z dnia 25 stycznia 1958 r. o radach narodowych (Dz. U. Nr 5, poz. 16) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia

17 lutego 1958 r. w sprawie uposażenia sekretarzy gromadzkich i miejskich oraz sekretarzy osiedli (Dz. U. Nr 12, poz. 46) wprowadza się następującą zmianę:

§ 1 otrzymuje brzmienie:

- „§ 1. 1. Sekretarze gromadzcy pobierają uposażenie miesięczne w wysokości od 1.000 zł do 1.600 zł.
2. O wysokości uposażenia sekretarza gromadzkiego decyduje przewodniczący prezydium powiatowej rady narodowej po wysłuchaniu opinii bądź na wniosek prezydium gromadzkiej rady narodowej.
3. Przewodniczący prezydiów wojewódzkich rad narodowych na wniosek przewodniczących prezydiów powiatowych rad narodowych mogą przyznać w uzasadnionych przypadkach dodatek do uposażenia w wysokości do 400 zł miesięcznie sekretarzom gromadzkim, którzy złożyli egzamin kwalifikacyjny dla sekreta-

rzy gromadzkich i posiadają 4-letni staż pracy na stanowisku sekretarza gromadzkiego bądź mają wykształcenie wyższe, bądź ukończone co najmniej średnie wykształcenie i 3-letni staż pracy na stanowisku sekretarza gromadzkiego“.

§ 2. Traci moc uchwała nr 214 Rady Ministrów z dnia 1 lipca 1960 r. w sprawie dodatków do uposażenia przewodniczących gromadzkich i osiedlowych rad narodowych oraz sekretarzy prezydiów rad narodowych osiedli i sekretarzy gromadzkich w części dotyczącej dodatków do uposażenia sekretarzy gromadzkich rad narodowych.

§ 3. Wykonanie rozporządzenia porucza się Prezesowi Rady Ministrów i Ministrowi Finansów.

§ 4. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1962 r.

Prezes Rady Ministrów: *J. Cyrankiewicz*

7

UCHWAŁA RADY PAŃSTWA

z dnia 25 listopada 1961 r.

o zmianie uchwały z dnia 12 maja 1959 r. w sprawie stanowisk służbowych i uposażeń pracowników prokuratorskich.

(*Monitor Polski z dnia 11 grudnia 1961 r. Nr 92, poz. 391*)

Na podstawie art. 15 ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 1950 r. o Prokuraturze Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej (Dz. U. Nr 38, poz. 346) uchwała się, co następuje:

§ 1. W tabeli stanowisk służbowych oraz grup uposażenia zasadniczego, określonej w § 2 ust. 1 uchwały Rady Państwa z dnia 12 maja 1959 r. w sprawie stanowisk służbowych i uposażeń pracowników prokuratorskich (*Monitor Polski Nr 44, poz. 205*), wprowadza się następujące zmiany:

lp. 4, 5 i 7 otrzymują brzmienie:

- „4. Podprokurator prokuratury wojewódzkiej, referendarz

śledczy prokuratury wojewódzkiej

V— III

5. Prokurator powiatowy, podprokurator prokuratury powiatowej, referendarz śledczy prokuratury powiatowej

VI— III

7. Aplikant

IX—VIII“.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1962 r.

Przewodniczący Rady Państwa: *A. Zawadzki*

Sekretarz Rady Państwa: *J. Horodecki*

8

UCHWAŁA Nr 391 RADY MINISTRÓW

z dnia 5 października 1961 r.

zmieniająca uchwałę nr 187 z dnia 12 maja 1959 r. w sprawie rewizji finansowo-księgowych państwowych jednostek organizacyjnych.

(*Monitor Polski z dnia 24 listopada 1961 r. Nr 87, poz. 370*)

(*Wyciąg*)

§ 1. W uchwale nr 187 Rady Ministrów z dnia 12 maja 1959 r. w sprawie rewizji finansowo-księgowych państwowych jednostek organizacyjnych (*Monitor Polski Nr 58, poz. 278*) wprowadza się następujące zmiany:

1) § 11 otrzymuje brzmienie:

- „§ 11. 1. Zarządzający rewizję może zwrócić się do swego zwierzchnika z wnioskiem o włączenie do czynności rewizyjnych pracowników specjali-

stów z innych komórek lub rzeczoznawców z zewnątrz.

2. W uzasadnionych organizacyjnie przypadkach specjaliści o przygotowaniu technicznym mogą być na stałe zatrudnieni w charakterze rewidentów w komórkach organizacyjnych, do których zakresu działania należą zagadnienia księgowo-rewizyjne.“;

2) po § 12 dodaje się:

a) § 12a w brzmieniu:

- „§ 12a. 1. Rewidentom mogą być przyznawane nagrody za wykrywanie przestępstw gospodarczych. Nagrody te nie mogą wynosić mniej niż 500 zł, jak również nie mogą przekraczać 3-miesięcznego wynagrodzenia rewidenta. Przyznanie tego rodzaju nagrody nie pozbawia rewidenta prawa do otrzymania nagród i premii z innych tytułów.
2. Upoważnia się Ministra Finansów do utworzenia funduszu nagród dla rewidentów za wykrywanie przestępstw gospodarczych.
3. Na umotywowany wniosek właściwych ministrów (przewodniczących prezydiów wojewódzkich rad narodowych) Minister Finansów przekazuje im z funduszu określonego w ust. 2 odpowiednie środki finansowe na wypłatę nagród dla rewidentów, którzy wykazali się szczególnymi osiągnięciami w wykrywaniu przestępstw gospodarczych.
4. Ministrowie (przewodniczący prezydiów wojewódzkich rad narodowych) wypłacają rewidentom nagrody ze środków przyznanych im przez Ministra Finansów w oparciu o regulamin uzgodniony z Ministrem Finansów.
5. Zobowiązuje się Ministra Finansów do przygotowania wytycznych, na których podstawie będą opracowane regulaminy, o których mowa w ust. 4.“;

b) § 12b w brzmieniu:

- „§ 12b. 1. Rewidentom i osobom kierującym pracą zespołu rewidentów powołanym w resortach i prezydiach rad narodowych może

być przyznane wynagrodzenie funkcyjne w wysokości do 500 zł miesięcznie.

2. Rewidentom i osobom kierującym pracą zespołów rewidentów wpisanym na listę dyplomowanych biegłych księgowych przysługuje wynagrodzenie funkcyjne w granicach od 500 do 1.000 zł miesięcznie.
3. Decyzje o przyznaniu wynagrodzeń, o których mowa w ust. 1 i 2, podejmuje właściwi ministrowie (prezydium rad narodowych). Wypłata tych wynagrodzeń będzie dokonywana w ciężar kosztów lub budżetu jednostek organizacyjnych zatrudniających rewidentów.
4. Przyznanie wynagrodzenia funkcyjnego nie pozbawia rewidenta prawa do otrzymywania dodatków, nagród i premii.
5. Wypłatę wynagrodzenia funkcyjnego, o którym mowa w ust. 2, wstrzymuje Minister Finansów w razie:
- 1) zrzeczenia się przez rewidenta tytułu zawodowego „dyplomowanego biegłego księgowego“,
 - 2) skreślenia z listy dyplomowanych biegłych księgowych.“;

5) § 54 otrzymuje brzmienie:

„§ 54. Zobowiązuje się Ministra Finansów do opracowania odpowiedniego aktu normatywnego regulującego sprawę samostnych wynagrodzeń, wypłacanych za prace określone w § 47.“

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, z tym że przepisy § 1 pkt 2 lit. a) obowiązują od dnia 1 stycznia 1962 r.

Prezes Rady Ministrów: *J. Cyrankiewicz*

9

UCHWAŁA Nr 514 RADY MINISTRÓW

z dnia 1 grudnia 1961 r.

w sprawie kwalifikacji wymaganych do zatrudnienia na poszczególnych stanowiskach służbowych w Straży Przemysłowej.

(Monitor Polski z dnia 11 grudnia 1961 r. Nr 92, poz. 394)

Na podstawie art. 10 ustawy z dnia 31 stycznia 1961 r. o Straży Przemysłowej (Dz. U. Nr 6, poz. 42) Rada Ministrów uchwala, co następuje:

§ 1. Ilekroć w niniejszej uchwale jest mowa o organie ochrony przemysłu bez bliższego określenia, należy przez to rozumieć organ ochrony przemysłu podległy Ministrowi Spraw Wewnętrznych, przez niego określony.

§ 2. Pracownikiem Straży Przemysłowej może być pełnoletni obywatel Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, którego stan zdrowia odpowiada wymaganiom służby strażniczej i którego postawa daje rękojmię należytego sprawowania obowiązków tej służby.

§ 3. Komendanci i zastępcy komendantów Straży Przemysłowej obowiązani są posiadać:

- 1) ukończoną szkołę średnią,
- 2) ukończony kurs komendantów Straży Przemysłowej,
- 3) stopień oficera rezerwy lub podoficera rezerwy.

§ 4. 1. Komendanci i zastępcy komendantów Straży Przemysłowej nie posiadający w dniu wejścia w życie niniejszej uchwały ukończonej szkoły średniej obowiązani są w terminie do dnia 30 czerwca 1965 r. szkołę taką ukończyć.

2. Kierownik zakładu pracy może zwolnić od obowiązku określonego w ust. 1 komendanta lub zastępcę komendanta, który:

- 1) przekroczył 45 rok życia,
- 2) posiada ukończoną szkołę podstawową,
- 3) posiada 5 lat służby na stanowisku komendanta lub zastępcy komendanta Straży Przemysłowej.

§ 5. Komendant lub zastępcy komendantów Straży Przemysłowej nie posiadający w dniu wejścia w życie niniejszej uchwały przygotowania zawodowego określonego w § 3 pkt 2 obowiązani są w terminie do dnia 31 grudnia 1962 r. ukończyć kurs przeszkoleniowy, którego czas trwania i program określi organ ochrony przemysłu.

§ 6. Dowódcy wart Straży Przemysłowej obowiązani są posiadać:

- 1) ukończoną szkołę podstawową,
- 2) ukończony kurs dowódców wart Straży Przemysłowej,
- 3) odbytą zasadniczą służbę wojskową lub trzyletni staż służby w Straży Przemysłowej.

§ 7. 1. Dowódcy wart Straży Przemysłowej nie posiadający w dniu wejścia w życie niniejszej uchwały ukończonej szkoły podstawowej obowiązani są w terminie do dnia 30 czerwca 1965 r. szkołę taką ukończyć.

2. Kierownik zakładu pracy może zwolnić od obowiązku określonego w ust. 1 dowódcę warty Straży Przemysłowej, który:

- 1) przekroczył 45 rok życia,
- 2) posiada 5 lat służby w Straży Przemysłowej.

§ 8. Dowódcy wart Straży Przemysłowej nie posiadający w dniu wejścia w życie niniejszej uchwały przygotowania zawodowego określonego w § 6 pkt 2 obowiązani są w terminie do dnia 30 czerwca 1965 r. ukończyć kurs przeszkoleniowy, którego czas trwania i program określi organ ochrony przemysłu.

§ 9. 1. Wartownicy Straży Przemysłowej powinni posiadać:

- 1) ukończoną szkołę podstawową,
- 2) ukończone przeszkolenie w zakresie służby wartowniczej.

2. Przeszkolenie w zakresie służby wartowniczej (ust. 1 pkt 2) wartownik powinien ukończyć w ciągu 3 miesięcy od dnia zatrudnienia na zajmowanym stanowisku.

§ 10. 1. Wartownicy nie posiadający w dniu wejścia w życie niniejszej uchwały ukończonej szkoły podstawowej powinni w terminie do dnia 30 czerwca 1965 r. szkołę taką ukończyć.

2. Wartownicy nie posiadający w dniu wejścia w życie niniejszej uchwały złożonego z wynikiem pomyślnym egzaminu z zakresu przeszkolenia w zakresie służby wartowniczej (§ 9 ust. 1 pkt 2) obowiązani są egzamin taki złożyć w terminie trzech miesięcy.

§ 11. Od warunku, o którym mowa w § 3 pkt 3 i § 6 pkt 3, zwolnione są osoby, które pełniły służbę w charakterze funkcjonariuszy w organach bezpieczeństwa publicznego lub Milicji Obywatelskiej przez okres co najmniej 2 lat.

§ 12. 1. Przepisy niniejszej uchwały stosuje się odpowiednio również do Straży Przemysłowej zwanej Strażą Portową oraz Straży Przemysłowej zwanej Strażą Bankową.

2. Kwalifikacje wymagane od pracowników wart cywilnych w jednostkach (obiektach i instytucjach) wojskowych oraz przedsiębiorstwach podległych Ministrowi Obrony Narodowej określa Minister Obrony Narodowej.

§ 13. Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: *J. Cyrankiewicz*

10

UCHWAŁA Nr 533 RADY MINISTRÓW

z dnia 13 grudnia 1961 r.

w sprawie obsługi prawnej przedsiębiorstw państwowych, zjednoczeń oraz banków państwowych.

(Monitor Polski z dnia 21 grudnia 1961 r. Nr 96, poz. 406)

§ 1. Obsługa prawna przedsiębiorstw państwowych, zjednoczeń (jednostek równorzędnych) oraz banków państwowych, zwanych dalej w skróceniu „przedsiębiorstwami“, obejmuje:

- 1) udzielanie porad, opinii i wyjaśnień w sprawach dotyczących stosowania obowiązujących przepisów prawnych;
- 2) opracowywanie i opiniowanie projektów umów i innych aktów wywołujących skutki prawne oraz opracowywanie pism procesowych;
- 3) opracowywanie i opiniowanie pod względem prawnym zarządzeń, instrukcji i regulaminów;
- 4) zastępstwo w postępowaniu sądowym, arbitra-

żowym, administracyjnym oraz przed innymi organami orzekającymi.

§ 2. 1. Obsługę prawną przedsiębiorstw wykonują radcowie prawni. Niektóre czynności z zakresu obsługi prawnej mogą wykonywać referenci prawni oraz inne osoby zgodnie z wytycznymi, o których mowa w ust. 3.

2. Przedsiębiorstwa obowiązane są ustalić organizację swej obsługi prawnej w sposób odpowiadający warunkom i potrzebom przedsiębiorstwa, kierując się wymaganiami oszczędnej organizacji i wytycznymi jednostki nadrzędnej.

3. Prezes Rady Ministrów ustali ogólne zasady organizacji obsługi prawnej przedsiębiorstw.

§ 3. 1. Radca prawny wykonując obsługę prawną przedsiębiorstwa powinien w szczególności:

- 1) informować kierownictwo i komórki organizacyjne przedsiębiorstwa o treści nowych aktów normatywnych, dotyczących działalności przedsiębiorstwa;
- 2) informować organy samorządu robotniczego o treści opublikowanych aktów normatywnych, dotyczących ich zakresu działania;
- 3) zwracać uwagę kierownictwa i poszczególnych komórek organizacyjnych przedsiębiorstwa na stwierdzone fakty naruszenia prawa oraz udzielać im wyjaśnień co do właściwego sposobu postępowania, usunięcia naruszeń prawa i konsekwencji, jakie należy wyciągnąć w stosunku do osób winnych takich naruszeń;
- 4) udzielać wskazówek co do sposobu zbierania materiałów potrzebnych do wykazania winy w razie popełnienia przestępstwa na szkodę przedsiębiorstwa oraz materiałów potrzebnych do uzasadnienia jego roszczeń majątkowych lub do obrony interesów w postępowaniu sądowym, arbitrażowym lub administracyjnym i nadzorować należyte wykonywanie tych czynności, a w przypadku szkody wynikłej z przestępstwa — przedstawić kierownictwu przedsiębiorstwa wnioski co do zabezpieczenia roszczeń i wszczęcia właściwych kroków sądowych,
- 5) czuwać nad wszczętym postępowaniem egzekucyjnym dotyczącym należności przedsiębiorstwa.

2. Do obowiązków radców prawnych zatrudnionych w jednostce nadrzędnej (zjednoczeniu) należy ponadto czuwanie nad prawidłowością obsługi prawnej przedsiębiorstw zgrupowanych w zjednoczeniu oraz wykonywanie obsługi prawnej zgrupowanych przedsiębiorstw w zakresie, w jakim obsługa ta obciąża jednostkę nadrzędną, zgodnie z wytycznymi, o których mowa w § 2 ust. 3.

3. W razie gdy radca prawny z uzasadnionych powodów nie może zastąpić przedsiębiorstwa w postępowaniu sądowym, arbitrażowym lub administracyjnym albo gdy postępowanie to toczy się poza siedzibą jednostki, radca prawny powinien przedstawić swemu zwierzchnikowi wniosek co do zorganizowania zastępstwa w tym postępowaniu z uwzględnieniem przepisów niniejszej uchwały i wytycznych, o których mowa w § 2 ust. 3. Na zlecenie jednostki nadrzędnej lub na podstawie zawartych porozumień pomiędzy przedsiębiorstwami radca prawny obowiązany jest zastępować inne przedsiębiorstwo podległe tej samej jednostce nadrzędnej w postępowaniu sądowym, arbitrażowym lub administracyjnym, toczącym się w siedzibie przedsiębiorstwa zatrudniającego radcę prawnego.

§ 4. 1. Dyrektorzy przedsiębiorstw powinni:

- 1) zasięgać opinii prawnej:
 - a) przy zawieraniu umów nietypowych i opracowywaniu wzorów umów typowych oraz projektów takich zarządzeń, instrukcji i regulaminów, które dotyczą stosunków prawnych przedsiębiorstwa,

- b) przed skierowaniem sprawy do sądu, komisji arbitrażowej lub innego organu orzekającego,
- c) gdy zachodzą wątpliwości, czy roszczenie majątkowe pracownika lub innej osoby jest prawnie uzasadnione,
- d) gdy umowa o pracę ma być rozwiązana bez wypowiedzenia,
- e) gdy zachodzi podejrzenie popełnienia przestępstwa na szkodę przedsiębiorstwa albo gdy w związku ze wszczętym śledztwem ujawnione zostały okoliczności wskazujące na potrzebę wniesienia powództwa cywilnego,
- f) gdy na podstawie przepisów o dostawach, robotach i usługach na rzecz jednostek państwowych zamówienie ma być powierzone jednostce gospodarki nie uspołecznionej,
- g) przed wydaniem postanowienia o umorzeniu wierzytelności lub o spisaniu na straty ubytków w mieniu przedsiębiorstwa, jeśli zachodzi przypuszczenie, że ubytki te powstały z winy nie ujawnionych sprawców,
- h) przed przekazaniem nieodpłatnym lub sprzedażą przedmiotów mających charakter środka trwałego,
- i) przed zgłoszeniem wniosku o wszczęcie postępowania wywłaszczeniowego lub nabyciem nieruchomości w drodze umowy kupna albo zamiany przewidzianej w art. 6 ustawy z dnia 12 marca 1958 r. o zasadach i trybie wywłaszczenia nieruchomości (Dz. U. z 1961 r. Nr 18, poz. 94);

- 2) zlecać zastępstwo w postępowaniu sądowym i arbitrażowym osobie wykonującej obsługę prawną przedsiębiorstwa.

2. Właściwy minister, kierując się szczególnymi potrzebami podległych przedsiębiorstw, może rozszerzyć określony w ust. 1 zakres spraw, w których dyrektorzy przedsiębiorstw powinni zasięgać opinii prawnej.

§ 5. 1. Nie wolno wydawać radcy prawnemu poleceń co do treści żądanej od niego opinii prawnej. Radca prawny powinien udzielać opinii w zasadzie na piśmie.

2. Radcy prawnemu nie należy zlecać wykonywania czynności wykraczających poza zakres obsługi prawnej.

§ 6. Radcą prawnym może być osoba, która:

- 1) ukończyła wyższe studia prawnicze,
- 2) była co najmniej przez okres 3 lat zatrudniona w jednostce gospodarki uspołecznionej, w administracji gospodarczej, w organach prezydów rad narodowych lub w innych organach państwowych,
- 3) odbyła aplikację sądową lub arbitrażową,
- 4) złożyła egzamin na stanowisko radcy prawnego i której dotychczasowa praca oraz postawa obywatelska dają rękojmię należytego wykonywania obowiązków radcy prawnego.

§ 7. 1. Radcą prawnym może być również osoba:

- 1) wpisana na listę adwokatów lub posiadająca kwalifikacje do uzyskania wpisu na tę listę albo

2) która ukończyła wyższe studia prawnicze i co najmniej przez 5 lat pełniła służbę referendar-ską w naczelnym organach administracji państwowej na stanowiskach związanych z pracami ustawodawczymi lub z obsługą prawną tych organów, albo

3) która ukończyła wyższe studia prawnicze, pracowała przez 5 lat w prezydiach rad narodowych, w tym co najmniej przez 2 lata zajmowała stanowiska kierownika komórki prawnej prezydium, radcy prawnego prezydium lub radcy prawnego do spraw zastępstwa sądowego albo przez 4 lata stanowisko samodzielnego referenta prawnego.

2. Nie mogą być radcami prawnymi:

- 1) adwokaci wykonujący zawód adwokacki,
- 2) pozostający w służbie czynnej:
 - a) sędziowie, prokuratorzy, notariusze, asesowie sądowi lub prokuratorzy,
 - b) pracownicy orzecznictwa w komisjach arbitrażowych.

3. Pracownicy naczelnymi i terenowymi organów administracji państwowej mogą być radcami prawnymi przedsiębiorstw tylko za zezwoleniem kierownika organu, w którym są zatrudnieni. Przy udzielaniu zezwoleń należy stosować przepisy uchwały nr 361 Rady Ministrów z dnia 13 września 1961 r. w sprawie dodatkowego zatrudniania pracowników instytucji naukowych, urzędów i instytucji państwowych w innych zakładach pracy (Monitor Polski Nr 73, poz. 309).

§ 8. 1. Zatrudnienie radcy prawnego następuje w drodze zawarcia z nim umowy o pracę. W umowie należy określić tygodniową ilość godzin zatrudnienia radcy prawnego.

2. Przed zatrudnieniem danej osoby na stanowisku radcy prawnego przedsiębiorstwo obowiązane jest skierować wniosek do prezesa okręgowej komisji arbitrażowej o wpisanie tej osoby na listę radców prawnych jako radcę prawnego przedsiębiorstwa.

§ 9. 1. Listę radców prawnych zatrudnionych w przedsiębiorstwach mających siedzibę na terenie działania danej okręgowej komisji arbitrażowej prowadzi prezes tej komisji arbitrażowej.

2. Wpis na listę radców prawnych następuje na wniosek dyrektora przedsiębiorstwa. Do wniosku należy dołączyć:

- 1) dokumenty stwierdzające, że osoba, która ma być wpisana na listę radców prawnych, spełnia wymagania określone w § 6 lub § 7 oraz
- 2) projekt umowy o pracę.

Do wniosku o wpisanie na listę radców prawnych adwokata należy ponadto dołączyć stwierdzenie właściwej rady adwokackiej o niewykonywaniu przez niego praktyki adwokackiej.

3. Wpis na listę radców prawnych powinien nastąpić w ciągu 14 dni od daty zgłoszenia wniosku. O dokonaniu wpisu należy zawiadomić przedsiębiorstwo.

4. Na liście radców prawnych oznacza się przedsiębiorstwo, w którym osoba wpisana pełni funkcje radcy prawnego.

§ 10. 1. W razie złożenia wniosku o wpis na listę radców prawnych osoby nie spełniającej wy-

magań określonych w § 6 lub § 7 przez okręgową komisję arbitrażową nie wpisze zgłoszonej osoby na listę radców prawnych i zawiadomi o tym w ciągu 14 dni przedsiębiorstwo, które wniosek złożyło, podając przyczyny niedokonania wpisu.

2. Przedsiębiorstwo lub osoba objęta wnioskiem może zwrócić się do prezesa okręgowej komisji arbitrażowej o zmianę decyzji, przedstawiając odpowiednie dowody i wyjaśnienia. O ile prezes okręgowej komisji nie zmieni swej decyzji, przedstawia w terminie 7-dniowym sprawę Prezesowi Głównej Komisji Arbitrażowej. Prezes Głównej Komisji Arbitrażowej może zarządzić wpis na listę radców prawnych lub skierować sprawę do decyzji zespołu składającego się z przedstawicieli:

- 1) Prezesa Głównej Komisji Arbitrażowej,
- 2) ministra, któremu podlega zainteresowane przedsiębiorstwo (prezydium właściwej wojewódzkiej rady narodowej — jeżeli chodzi o przedsiębiorstwa podległe radom narodowym),
- 3) Ministra Finansów,
- 4) Ministra Sprawiedliwości,
- 5) zarządu głównego właściwego związku zawodowego,
- 6) Zarządu Głównego Zrzeszenia Prawników Polskich.

3. O terminie rozpatrywania sprawy przez zespół, o którym mowa w ust. 2, powinna być zawiadomiona osoba, której sprawa dotyczy, oraz przedsiębiorstwo, które złożyło wniosek o wpis na listę radców prawnych. Rozpatrzenie sprawy przez zespół powinno nastąpić przed upływem 15 dni od daty skierowania sprawy do rozpatrzenia przez zespół.

4. Od decyzji zespołu, o którym mowa w ust. 2, przedsiębiorstwo lub osoba zainteresowana może odwołać się w terminie 7-dniowym do zespołu odwoławczego. Skład zespołu odwoławczego ustali Prezes Rady Ministrów. W skład zespołu odwoławczego powinien wchodzić przedstawiciel Centralnej Rady Związków Zawodowych.

5. W postępowaniu przed zespołami, o których mowa w ust. 2 i 4, stosuje się odpowiednio przepisy kodeksu postępowania administracyjnego.

§ 11. 1. W razie gdy przedsiębiorstwo zamierza zatrudnić na stanowisku radcy prawnego osobę, która jest radcą prawnym w innym przedsiębiorstwie, wówczas we wniosku, o którym mowa w § 9 ust. 2, należy podać nazwę tego przedsiębiorstwa, a do wniosku dołączyć jedynie projekt umowy o pracę.

2. W razie otrzymania wniosku o wpis jako radcy prawnego osoby, która w przedsiębiorstwie zgłaszającym i w przedsiębiorstwach już go zatrudniających miałyby pracować w wymiarze przekraczającym półtora etatu, prezes okręgowej komisji arbitrażowej nie dokona na liście radców prawnych wpisu zatrudnienia radcy prawnego w zgłaszającym przedsiębiorstwie i zawiadomi o tym przedsiębiorstwo i jego jednostkę nadrzędną. Przepisy § 10 ust. 2—5 stosuje się odpowiednio.

§ 12. Osoba nie wpisana na liście radców prawnych jako radca prawny danego przedsiębiorstwa nie może w nim pełnić funkcji radcy prawnego.

§ 13. W dokumencie pełnomocnictwa radcy prawnego należy zamieszczać dane dotyczące wpisu na liście radców prawnych, jako radcy prawnego danego przedsiębiorstwa.

§ 14. 1. W razie ujawnienia: faktów nienależytego wykonywania obowiązków radcy prawnego, naruszenia przepisów § 7 ust. 2 lub 3 albo okoliczności podrywających zaufanie wymagane od pracownika pełniącego funkcje radcy prawnego, prokurator wojewódzki, prezes sądu wojewódzkiego lub przewodniczący delegatury Najwyższej Izby Kontroli może skierować wnioski o rozpatrzenie sprawy przez zespół, o którym mowa w § 10 ust. 2.

2. Prezes okręgowej komisji arbitrażowej zawiadamia Prezesa Głównej Komisji Arbitrażowej o ujawnieniu faktów, o których mowa w ust. 1. Prezes Głównej Komisji Arbitrażowej może skierować wniosek o rozpatrzenie sprawy przez zespół, o którym mowa w § 10 ust. 2.

3. Po zapoznaniu się z materiałami przedstawionymi przez wnioskodawcę i wyjaśnieniami osoby zainteresowanej zespół może w razie stwierdzenia zasadności zarzutów, w zależności od ich wagi, udzielić radcy prawnemu upomnienia, nagany lub zagrozić skreśleniem z listy radców prawnych w razie dalszego naruszania obowiązków, a w razie stwierdzenia, że radca prawny nie daje rękami należytego wykonywania obowiązków lub naraża interes społeczny na szkodę — skreślić radcę prawnego z listy. O decyzji zespół zawiadamia dyrektora przedsiębiorstwa, w którym zatrudniony jest radca prawny, oraz jednostkę nadrzędną przedsiębiorstwa.

4. Przepisy § 10 ust. 4 i 5 stosuje się odpowiednio.

5. Osoba skreślona z listy radców prawnych nie może wykonywać funkcji radcy prawnego i nie może ubiegać się o ponowne objęcie tych funkcji w okresie, który określi zespół w decyzji o skreśleniu radcy prawnego z listy.

§ 15. 1. O wypowiedzeniu umowy o pracę z radcą prawnym oraz o rozwiązaniu umowy bez wypowiedzenia dyrektor przedsiębiorstwa obowiązany jest zawiadomić jednostkę nadrzędną.

2. O rozwiązaniu umowy o pracę z radcą prawnym przedsiębiorstwo zawiadamia prezesa okręgowej komisji arbitrażowej.

§ 16. 1. W przedsiębiorstwach, w których zgodnie z wytycznymi, o których mowa w § 2 ust. 3, zbędne jest zatrudnienie radcy prawnego, oraz komórkach prawnych przedsiębiorstw, kierowanych przez radcę prawnego, mogą być zatrudnieni referenci prawni.

2. Referentem prawnym może być osoba, która ukończyła wyższe studia prawnicze. Zatrudnienie referenta prawnego następuje w drodze zawarcia z nim umowy o pracę w pełnym wymiarze godzin pracy.

3. Jeżeli czynności obsługi prawnej nie wypełniają całego czasu pracy referenta prawnego, mogą mu być dodatkowo zlecone inne czynności odpowiadające jego kwalifikacjom.

4. Przypadki, w których przedsiębiorstwa mogą zatrudniać referentów prawnych, oraz zakres działania referentów prawnych określają wytyczne, o których mowa w § 2 ust. 3.

§ 17. 1. Przedsiębiorstwo obowiązane jest udzielać referentowi prawnemu zwolnienia od pracy na dwa dni w tygodniu w celu odbywania aplikacji sądowej lub arbitrażowej przez okres potrzebny do odbycia takiej aplikacji.

2. Zwolnienia od pracy przewidziane w ust. 1 nie powodują zmniejszenia wynagrodzenia referenta prawnego.

§ 18. 1. Egzamin, o których mowa w § 6 pkt 4, składa się przed komisją złożoną z prezesa okręgowej komisji arbitrażowej lub wyznaczonego przez niego arbitra jako przewodniczącego oraz z sędziego wyznaczonego przez prezesa sądu wojewódzkiego, przedstawiciela prezydium wojewódzkiej rady narodowej i przedstawiciela Zrzeszenia Prawników Polskich.

2. Wniosek o dopuszczenie do egzaminu składa się prezesowi okręgowej komisji arbitrażowej.

3. W razie odmowy dopuszczenia do egzaminu osoba zainteresowana może żądać rozpatrzenia sprawy przez zespół, o którym mowa w § 10 ust. 2.

4. W razie negatywnego wyniku egzaminu komisja może zezwolić na ponowne jego składanie po upływie 6 miesięcy.

5. Prezes Głównej Komisji Arbitrażowej określi w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości szczegółowy zakres i tryb składania egzaminu.

§ 19. 1. Mogą być nadal zatrudnione w dotychczasowym miejscu pracy, jako radcowie prawni, osoby, które mają ukończone wyższe studia prawnicze i w dniu wejścia w życie uchwały co najmniej przez 2 lata wykonywały jako zajęcie główne obsługę prawną (czynności radcy prawnego) w jednostkach gospodarki społecznej.

2. Osoby, o których mowa w ust. 1, podlegają jednak skreśleniu z listy radców prawnych, jeżeli do dnia 31 grudnia 1962 r. nie złożą egzaminu z posiadania znajomości prawa w zakresie niezbędnym do wykonywania czynności radcy prawnego w trybie określonym w § 18. Od wymagania złożenia egzaminu zwolnione są:

- 1) osoby, które ukończyły wyższe studia prawnicze i przed dniem wejścia w życie uchwały wykonywały jako zajęcie główne czynności obsługi prawnej w jednostkach gospodarki społecznej co najmniej przez 5 lat;
- 2) osoby, które odbyły aplikację sądową, arbitrażową, prokuratorowską, notarialną lub w b. Prokuratorii Generalnej albo w b. organach zastępstwa prawnego, zakończoną przepisanyymi egzaminami, i przed wejściem w życie uchwały co najmniej przez 2 lata zatrudnione były w jednostkach gospodarki społecznej lub administracji gospodarczej.

Osoby, które złożyły egzamin lub są zwolnione od obowiązku jego złożenia, nabywają pełne prawa radców prawnych.

§ 2. 1. Adwokaci, wykonujący zawód adwokacki, mogą w okresie do dnia 31 grudnia 1963 r. łączyć wykonywanie tego zawodu z funkcjami radców prawnych w przedsiębiorstwach, w których funkcje te wykonywali w dniu wejścia w życie uchwały, z tym że łączny wymiar godzin pracy w charakterze radców prawnych nie może przekraczać 46 godzin tygodniowo.

2. Adwokaci pełniący funkcje radców prawnych nie mogą podejmować się obrony osób oskarżonych o popełnienie przestępstwa gospodarczego ani też prowadzić spraw, które kolidują z interesami przedsiębiorstwa, jego jednostek nadrzędnych lub jednostek podległych.

§ 21. 1. Osoby, które nie ukończyły wyższych studiów prawniczych, lecz mają co najmniej średnie wykształcenie i przed dniem wejścia w życie uchwały wykonywały co najmniej przez 5 lat jako zajęcie główne obsługę prawną w jednostkach gospodarki społecznej, mogą być zatrudnione na stanowiskach referentów prawnych. Osoby te podlegają zwolnieniu ze stanowiska referenta prawnego, jeżeli do dnia 31 grudnia 1962 r. nie złożą egzaminu z posiadania znajomości prawa w zakresie niezbędnym do wykonywania czynności referenta prawnego.

2. Zaświadczenia o możliwości zajmowania stanowiska referenta prawnego w przypadkach określonych w ust. 1 wydaje prezes okręgowej komisji arbitrażowej na wniosek osoby zainteresowanej.

3. W razie odmowy wydania zaświadczenia osoba zainteresowana może żądać rozpatrzenia sprawy przez zespół, o którym mowa w § 10 ust. 2.

4. Do egzaminów, o których mowa w ust. 1, stosuje się przepis § 18 ust. 5.

§ 22. 1. Osoby wykonujące czynności obsługi prawnej (radcowie prawni) w dniu wejścia w życie uchwały mogą wykonywać dotychczasowe funkcje, jeżeli przedsiębiorstwo w ciągu 2 miesięcy od dnia wejścia w życie uchwały złoży wniosek o wpis tych osób na listę radców prawnych. Tracą jednak prawo wykonywania funkcji radcy prawnego w razie ostatecznej odmowy wpisu na listę radców prawnych (§§ 10 i 11).

2. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1, należy dołączyć:

1) dokumenty stwierdzające, że osoba, która ma być wpisana na listę radców prawnych, spełnia wymagania określone w § 7 lub w § 19,

2) stwierdzenie przedsiębiorstwa zgłaszającego wniosek dotyczące tygodniowego wymiaru godzin pracy radcy prawnego,

3) oświadczenie zainteresowanej osoby co do zatrudnienia w innych jednostkach organizacyjnych z podaniem tygodniowego wymiaru godzin pracy.

3. Osoby, określone w § 21 ust. 1, wykonujące w dniu wejścia w życie uchwały obsługę prawną przedsiębiorstw, powinny w ciągu miesiąca wystąpić o wydanie zaświadczenia o możliwości zajmowania stanowiska referenta prawnego przed złożeniem egzaminu.

4. Wnioski, o których mowa w ustępach poprzedzających, powinny być rozpatrzone przez prezesów okręgowych komisji arbitrażowych w ciągu 3 miesięcy od daty otrzymania wniosku.

§ 23. Prezes Głównej Komisji Arbitrażowej określi:

1) sposób prowadzenia listy radców prawnych,
2) odbywanie aplikacji arbitrażowej z uwzględnieniem przepisu § 17 ust. 1.

§ 24. Zaleca się centralnym organizacjom spółdzielczym zorganizowanie obsługi prawnej jednostek spółdzielczych, a stowarzyszeniom prowadzącym działalność gospodarczą ustalenie obsługi prawnej ich zakładów pracy — na zasadach określonych w niniejszej uchwale i w wytycznych, o których mowa w § 2 ust. 3.

§ 25. Prezes Rady Ministrów może zarządzić stosowanie określonych przepisów uchwały oraz wytycznych, o których mowa w § 2 ust. 3, również w państwowych jednostkach organizacyjnych nie będących przedsiębiorstwami, w zakresie nie uregulowanym przepisami o stosunkach służbowych w tych jednostkach.

§ 26. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1962 r.

Prezes Rady Ministrów: *J. Cyrankiewicz*

11

ROZPORZĄDZENIE PRZEWODNICZĄCEGO KOMITETU PRACY I PŁAC

z dnia 24 listopada 1961 r.

zmieniające rozporządzenie z dnia 1 lipca 1954 r. w sprawie wypadków w zatrudnieniu.

(Dziennik Ustaw z dnia 6 grudnia 1961 r. Nr 55, poz. 312)

Na podstawie art. 36 ust. 3 i 4 dekretu z dnia 25 czerwca 1954 r. o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin (Dz. U. z 1958 r. Nr 23, poz. 97) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 1 lipca 1954 r. w sprawie wypadków w zatrudnieniu (Dz. U. z 1954 r. Nr 35, poz. 149 i z 1958 r. Nr 31, poz. 141) wprowadza się następującą zmianę:

w § 1 ust. 1 dodaje się pkt 6 w brzmieniu:
„6) podczas lub w związku z wykonywaniem urzędowych czynności sołtysa i innych funkcji związanych z tym stanowiskiem“.

§ 2. Przepisy rozporządzenia Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 1 lipca 1954 r. w sprawie wypadków w zatrudnieniu stosuje się również do wypadków, jakim uległy osoby podczas lub w związku z wykonywaniem urzędowych czynności sołtysa i innych funkcji związanych z tym stanowiskiem w okresie od dnia 27 marca 1958 r. do dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Przewodniczący Komitetu Pracy i Płac: *A. Burski*

12

ROZPORZĄDZENIE MINISTRÓW SPRAW WEWNĘTRZNYCH I OBRONY NARODOWEJ

z dnia 14 grudnia 1961 r.

w sprawie obowiązku meldunkowego osób podlegających powszechnemu obowiązkowi wojskowemu.*(Dziennik Ustaw z dnia 28 grudnia 1961 r. Nr 60, poz. 335)**(Wyciąg)*

Na podstawie art. 98 ust. 2, art. 102 ust. 4 i art. 162 ust. 2 ustawy z dnia 30 stycznia 1959 r. o powszechnym obowiązku wojskowym (Dz. U. Nr 14, poz. 75 i Nr 17, poz. 108) oraz art. 13 ust. 2 ustawy z dnia 14 lipca 1961 r. o ewidencji i kontroli ruchu ludności (Dz. U. Nr 33, poz. 164) zarządza się, co następuje:

§ 13. 1. Zakład pracy obowiązany jest zwolnić od zajęć pracownika wezwanego w sprawach dotyczących wojskowego obowiązku meldunkowego na czas, jaki jest niezbędny, aby pracownik mógł się zgłosić w oznaczonym terminie.

2. Organ wzywający (§ 10 ust. 1) obowiązany jest potwierdzić fakt zgłoszenia się pracownika

na wezwaniu imiennym lub w osobnym zaświadczeniu.

§ 15. Traci moc rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów i Ministra Obrony Narodowej z dnia 2 marca 1954 r. w sprawie obowiązku meldunkowego osób podlegających powszechnemu obowiązkowi wojskowemu (Dz. U. Nr 11, poz. 38).

§ 16. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1962 r. Z tym dniem wchodzi również w życie przepisy art. 90 i 98 ust. 1 ustawy z dnia 30 stycznia 1959 r. o powszechnym obowiązku wojskowym (Dz. U. Nr 14, poz. 75 i Nr 17, poz. 108).

Minister Spraw Wewnętrznych: *W. Wicha*
Minister Obrony Narodowej: *M. Spychalski*

13

ZARZĄDZENIE PRZEWODNICZĄCEGO KOMITETU PRACY I PŁAC

z dnia 31 października 1961 r.

w sprawie ustalenia wykazu instytutów naukowo-badawczych uważanych za instytuty techniczne.*(Monitor Polski z dnia 19 grudnia 1961 r. Nr 95, poz. 404)*

Na podstawie § 33 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 1961 r. w sprawie uposażenia pracowników instytutów naukowo-badawczych (Dz. U. Nr 43, poz. 226) w porozumieniu z Przewodniczącym Komitetu do Spraw Techniki — ustala się, co następuje:

§ 1. Instytutami technicznymi w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia

13 września 1961 r. w sprawie uposażenia pracowników instytutów naukowo-badawczych (Dz. U. Nr 43, poz. 226) są instytuty naukowo-badawcze wymienione w załączniku do zarządzenia.

§ 2. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 października 1961 r.

Przewodniczący Komitetu Pracy i Płac: *A. Burski*

Załącznik do zarządzenia Przewodniczącego Komitetu Pracy i Płac z dnia 31 października 1961 r. (poz. 404).

WYKAZ INSTYTUTÓW TECHNICZNYCH

Lp.	Nazwa instytutu	Jednostka nadzorująca
1	2	3
1	Instytut Ekonomiki i Organizacji Przemysłu	Prezes Rady Ministrów
2	Instytut Wzornictwa Przemysłowego	"
3	Instytut Przemysłu Szkła i Ceramiki	Ministerstwo Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych
4	Instytut Przemysłu Wiązających Materiałów Budowlanych	"
5	Instytut Organizacji i Mechanizacji Budownictwa	"
6	Instytut Techniki Budowlanej	"
7	Instytut Gospodarki Komunalnej	Ministerstwo Gospodarki Komunalnej
8	Instytut Energetyki	Ministerstwo Górnictwa i Energetyki
9	Główny Instytut Górnictwa	"
10	Instytut Naftowy	"

Lp.	Nazwa instytutu	Jednostka nadzorująca
1	2	3
11	Instytut Technologii Drewna	Ministerstwo Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego
12	Instytut Celulozowo-Papierniczy	"
13	Instytut Łączności	Ministerstwo Łączności
14	Instytut Chemii Ogólnej	Ministerstwo Przemysłu Chemicznego
15	Instytut Farmaceutyczny	"
16	Instytut Przemysłu Organicznego	"
17	Instytut Antybiotyków	"
18	Instytut Chemii Nieorganicznej	"
19	Instytut Ciężkiej Syntezy Organicznej	"
20	Instytut Nawozów Sztucznych	"
21	Instytut Przemysłu Gumowego	"
22	Instytut Włókien Sztucznych i Syntetycznych	"
23	Instytut Tworzyw Sztucznych	"
24	Instytut Farb i Lakierów	"
25	Przemysłowy Instytut Elektroniki	Ministerstwo Przemysłu Ciężkiego
26	Przemysłowy Instytut Telekomunikacji	"
27	Instytut Obróbki Skrawaniem	"
28	Instytut Organizacji Przemysłu Maszynowego	"
29	Instytut Lotnictwa	"
30	Instytut Chemicznej Przeróbki Węgla	"
31	Instytut Elektrotechniki	"
32	Instytut Materiałów Ogniotrwałych	"
33	Instytut Mechaniki Precyzyjnej	"
34	Instytut Metali Nieżelaznych	"
35	Instytut Metalurgii Żelaza	"
36	Instytut Odlewnictwa	"
37	Instytut Techniki Ciepłej	"
38	Instytut Spawalnictwa	"
39	Instytut Tele- i Radiotechniczny	"
40	Przemysłowy Instytut Maszyn Rolniczych	"
41	Instytut Przemysłu Włókien Łykowych	Ministerstwo Przemysłu Lekkiego
42	Instytut Włókiennictwa	"
43	Instytut Przemysłu Skórzanego	"
44	Instytut Przemysłu Fermentacyjnego	Ministerstwo Przemysłu Spożywczego i Skupu
45	Instytut Przemysłu Mięsnego	"
46	Instytut Przemysłu Tłuszczowego	"
47	Instytut Przemysłu Zielarskiego	"
48	Instytut Przemysłu Cukrowniczego	"
49	Instytut Morski	Ministerstwo Żeglugi
50	Morski Instytut Rybacki	"
51	Instytut Geodezji i Kartografii	Ministerstwo Spraw Wewnętrznych
52	Instytut Przemysłu Drobnej i Rzemiosła	Komitet Drobnej Wytwórczości
53	Instytut Budownictwa Mieszkaniowego	Komitet Budownictwa, Urbanistyki i Architektury
54	Instytut Urbanistyki i Architektury	"
55	Centralny Instytut Informacji Naukowo-Technicznej i Ekonomicznej	Komitet do Spraw Techniki
56	Instytut Gospodarki Wodnej	Centralny Urząd Gospodarki Wodnej
57	Państwowy Instytut Hydrologiczno-Meteorologiczny	"
58	Instytut Geologiczny	Centralny Urząd Geologii
59	Instytut Badań Jądrowych	Pełnomocnik Rządu do Spraw Wykorzystania Energii Jądrowej
60	Instytut Fizyki Jądrowej	"
61	Centralny Instytut Ochrony Pracy	Centralna Rada Związków Zawodowych
62	Instytut Przemysłu Mleczarskiego	Związek Spółdzielni Mleczarskich

14

ZARZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA I OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 30 października 1961 r.

w sprawie ryczałtowego wynagrodzenia lekarzy za wykonywanie wizyt domowych u obłożnie chorych.*(Monitor Polski z dnia 29 grudnia 1961 r. Nr 98, poz. 414)*

Na podstawie § 7 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 12 grudnia 1958 r. w sprawie uposażenia lekarzy, lekarzy dentystów oraz innych pracowników z wyższym wykształceniem zatrudnionych w zakładach społecznych służby zdrowia (Dz. U. Nr 74, poz. 376) zarządza się, co następuje:

§ 1. Zarządzenie Ministra Zdrowia z dnia 19 czerwca 1958 r. w sprawie ryczałtowego wynagro-

żenia lekarzy za wykonywanie wizyt domowych u obłożnie chorych (Monitor Polski Nr 49, poz. 290) rozciąga się na lekarzy zatrudnionych w miastach stanowiących powiaty miejskie.

§ 2. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Zdrowia i Opieki Społecznej:
J. Sztachelski

15

PISMO OKÓLNE Nr 243 PREZESA RADY MINISTRÓW

z dnia 15 grudnia 1961 r.

w sprawie wyjazdów krajowych i zagranicznych finansowanych przez przedsiębiorstwa.*(Monitor Polski z dnia 29 grudnia 1961 r. Nr 98, poz. 416)*

Zarządzenie Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego i Ministra Finansów nr 34 z dnia 8 marca 1955 r. w sprawie zabezpieczenia w planach techniczno-ekonomicznych i inwestycyjnych przedsiębiorstw gospodarki uspołecznionej odpowiednich środków na wykonanie zadań w zakresie wynalazczości pracowniczey (Biuletyn Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego Nr 8, poz. 25) dopuszcza możliwość planowania wydatków na pokrycie kosztów wyjazdów mających związek z działalnością racjonalizatorską i wynalazczością pracowniczą.

Jak wykazały przeprowadzone kontrole, przepisy te są często wykorzystywane jako pretekst do organizowania i finansowania różnych wyjazdów (wycieczek) krajowych i zagranicznych o charakterze turystyczno-rozrywkowym, nie mającym związku z działalnością racjonalizatorską i wynalazczością pracowniczą. Przeprowadzone kontrole wykazały również, że wyjazdy zagraniczne pracowników bywają finansowane z części funduszu zakładowego przeznaczonego na nagrody i świadczenia oraz na zaspokojenie innych potrzeb pracowników, przy czym ze względu na wysokie koszty takich wyjazdów uczestniczyć w nich może tylko niewielka liczba pracowników.

W celu zapobieżenia na przyszłość tym faktom zarządza się w porozumieniu z Centralną Radą Związków Zawodowych, co następuje:

1. Urządzenie wyjazdów finansowanych przez przedsiębiorstwa ze środków obrotowych przeznaczonych na utrzymanie klubów techniki, racjonalizacji i popularyzacji wynalazczości wymaga:

1) jeżeli chodzi o wyjazdy zagraniczne — uzyskania zgody właściwego ministra (kierownika urzędu centralnego, przewodniczącego prezydium wojewódzkiej rady narodowej);

2) jeżeli chodzi o wyjazdy krajowe — zgody kierownika jednostki bezpośrednio nadrzędnej nad przedsiębiorstwem finansującym wyjazd.

2. Ministrowie (kierownicy urzędów centralnych) wydadzą szczegółowe wytyczne dla podległych jednostek w sprawie składania wniosków o wyrażenie zgody na wyjazdy krajowe i zagraniczne finansowane przez przedsiębiorstwa. Wytyczne powinny określać terminy składania wniosków oraz ustalić dane, które należy we wniosku podać, jak cel wyjazdu, wykaz osób biorących udział, szczegółowe obliczenie wysokości kosztów itp.

3. W razie gdy wyjazd zagraniczny ma być finansowany z funduszu zakładowego, rada zakładowa w porozumieniu z radą robotniczą powinna przeanalizować potrzebę wyjazdu zagranicznego, proponowany skład uczestników oraz wysokość kosztów, a następnie wnieść odpowiedni wniosek pod obrady konferencji samorządu robotniczego w celu uzyskania akceptacji w formie uchwały konferencji samorządu robotniczego określającej wysokość i formę pokrycia kosztów wyjazdu (pokrycie kosztów wyjazdów wszystkich osób w całości, pokrycie kosztów w 50%, części osób itp.). Wykonanie uchwały konferencji samorządu robotniczego wymaga zgody zarządu głównego właściwego związku zawodowego i właściwego ministra (kierownika urzędu centralnego, przewodniczącego prezydium wojewódzkiej rady narodowej). Po uzyskaniu tej zgody należy podać do wiadomości załogi zainteresowanego zakładu pracy cel wyjazdu, listę uczestników oraz koszty wyjazdu.

4. Postanowienia pisma okólnego dotyczą zarówno przedsiębiorstw objętych planem centralnym, jak i przedsiębiorstw terenowych.

Prezes Rady Ministrów: *J. Cyrankiewicz*

16

INSTRUKCJA PRZEWODNICZĄCEGO KOMISJI PLANOWANIA PRZY RADZIE MINISTRÓW

z dnia 19 października 1961 r.

zmieniająca instrukcję z dnia 22 czerwca 1961 r. w sprawie planowania, kontroli i korekty funduszu płac w państwowych przedsiębiorstwach budowlano-montażowych.

(Monitor Polski z dnia 14 grudnia 1961 r. Nr 93, poz. 399)

Na podstawie § 2 uchwały nr 52 Rady Ministrów z dnia 5 lutego 1960 r. w sprawie zasad planowania, kontroli i korekty funduszu płac w państwowych przedsiębiorstwach budowlano-montażowych (Monitor Polski Nr 18, poz. 90 i Nr 42, poz. 203) i w związku z § 5 uchwały nr 107 Rady Ministrów z dnia 15 marca 1961 r. w sprawie środków zabezpieczających dyscyplinę wykonania narodowego planu gospodarczego na 1961 r. w zakresie zatrudnienia, funduszu płac, wydatków budżetowych i dostaw towarów rynkowych dla ludności ustala się, co następuje:

§ 1. W instrukcji Przewodniczącego Komisji Planowania przy Radzie Ministrów z dnia 22 czerwca 1961 r. w sprawie planowania, kontroli i korekty funduszu płac w państwowych przedsiębiorstwach budowlano-montażowych (Monitor Polski Nr 53, poz. 233) wprowadza się następujące zmiany:

1) w § 8:

- a) w ust. 4 myślnik zamieszczony po wyrazie „podstawowej“ zastępuje się kropką i skreśla się wyrazy „z wyjątkiem przedsiębiorstw wymienionych w pozycjach 25, 26, 33a i 46 załącznika do niniejszej instrukcji“,
- b) w ust. 8 skreśla się zdanie drugie,

- c) w ust. 10 wyrazy „przedsiębiorstw objętych pozycjami 25, 26, 33a i 46 załącznika do niniejszej instrukcji“ zastępuje się wyrazami „pracowników umysłowych przedsiębiorstw wymienionych w załączniku do niniejszej instrukcji w pozycjach 25, 26, 27, 28, 33a, 33b pkt 1 oraz 46, w których planowane premie pracowników umysłowych należy przeliczyć zgodnie z zasadami regulaminów premiowania tych przedsiębiorstw. W przedsiębiorstwach, w których pracownicy uprawnieni są do przywilejów z karty górnika, wypłaty z tego tytułu należy dokonywać poza skorygowanym funduszem płac.“;
- 2) w załączniku do instrukcji:
- a) w pozycjach: 25, 26, 33a i 46 skreśla się wyrazy „dla funduszu płac wszystkich grup pracowników (bez uczniów)“,
- b) w rozdziale XII dodaje się nową pozycję 62 w brzmieniu: „62. Wyodrębnione zakłady produkcji pomocniczej przedsiębiorstw wymienionych w pozycjach 26, 27, 28, 32, 33b pkt 1 oraz 46 — współczynnik korekty 0,8“.

§ 2. Przepisy niniejszej instrukcji stosuje się począwszy od rozliczeń za 3 kwartały 1961 r.

Przewodniczący Komisji Planowania przy Radzie Ministrów: w z. T. Gede

17

INSTRUKCJA MINISTRA ZDROWIA I OPIEKI SPOŁECZNEJ, MINISTRA KOMUNIKACJI ORAZ PREZESA ZAKŁADU UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH

z dnia 22 listopada 1961 r.

w sprawie współdziałania zakładów lecznictwa kolejowego i powszechnego w zakresie udzielania świadczeń leczniczych i orzekania o czasowej niezdolności do pracy.

(Monitor Polski z dnia 14 grudnia 1961 r. Nr 93, poz. 400)

- § 1. Użyte w instrukcji określenia oznaczają:
- 1) „zakłady lecznictwa powszechnego“ — zakłady społeczne służby zdrowia podległe Ministrowi Zdrowia i Opieki Społecznej,
 - 2) „zakłady lecznictwa kolejowego“ — zakłady społeczne służby zdrowia podległe Ministrowi Komunikacji,
 - 3) „kolejowe zakłady pracy“ — jednostki organizacyjne wymienione w § 1 ust. 1 pkt 1 zarządzenia Ministra Kolei z dnia 21 grudnia 1955 r. w sprawie określenia kategorii pracowników resortu kolei uprawnionych do korzystania ze świadczeń kolejowej służby zdrowia oraz w sprawie określenia zakresu i warunków udzielania tych świadczeń (Monitor Polski z 1956 r. Nr 11, poz. 140, z 1957 r. Nr 78, poz. 475 i z 1958 r. Nr 30, poz. 171),
 - 4) „niekolejowe zakłady pracy“ — wszelkie zakłady pracy z wyjątkiem wymienionych w pkt 3, a także takie zakłady pracy, których pracownicy są uprawnieni do świadczeń służb zdrowia resortów obrony narodowej i spraw wewnętrznych.
- § 2. 1. Osoby uprawnione do świadczeń zakładów lecznictwa kolejowego, wymienione w § 1 ust. 1 zarządzenia Ministra Kolei z dnia 21 grudnia 1955 r., uzyskują te świadczenia na podstawie legitymacji ubezpieczeniowej, opatrzonej adnotacją:
- 1) „Ważna w kolejowej służbie zdrowia z tytułu zatrudnienia męża“ — jeżeli chodzi o żony pracowników lub rencistów kolejowych, zatrudnione w niekolejowych zakładach pracy,

- 2) „Ważna w kolejowej służbie zdrowia z tytułu pobieranej renty“ — jeśli chodzi o rencistów kolejowych, zatrudnionych w niekolejowych zakładach pracy,
- 3) „Ważna w kolejowej służbie zdrowia“ — w innych przypadkach.

2. Adnotację, o której mowa w ust. 1, wpisuje kierownik właściwej miejscowo kolejowej przychodni lekarskiej na wewnętrznej okładce legitymacji ubezpieczeniowej, umieszczając równocześnie datę i swój podpis oraz odciskając stempel przychodni.

§ 3. 1. Osoby określone w § 2 ust. 1 mogą korzystać ze świadczeń zakładów lecznictwa powszechnego na zasadach określonych w § 4 zarządzenia Ministra Kolei z dnia 21 grudnia 1955 r., powołanego w § 1 pkt 3 niniejszej instrukcji.

2. Żony pracowników lub rencistów kolejowych, zatrudnione w niekolejowych zakładach pracy, oraz renciści kolejowi zatrudnieni w takich zakładach korzystają ponadto ze świadczeń zdrowotnych związanych z tym zatrudnieniem, a w szczególności ze świadczeń zakładu leczniczo-zapobiegawczego przy danym zakładzie pracy oraz z leczenia uzdrowiskowego w zakładach lecznictwa powszechnego.

3. Osoby określone w § 2 ust. 1, które przed nabyciem uprawnień do świadczeń zakładów lecznictwa kolejowego bądź przed wejściem w życie niniejszej instrukcji rozpoczęły leczenie w zakładzie lecznictwa powszechnego, mają prawo korzystać ze świadczeń tego zakładu do czasu zakończenia leczenia.

§ 4. Recepty na leki i materiały opatrunkowe, wystawiane osobom określonym w § 2 ust. 1 przez zakłady lecznictwa powszechnego, są przyjmowane i realizowane bezpłatnie przez apteki i punkty apteczne kolejowej służby zdrowia, po przedstawieniu legitymacji ubezpieczeniowej opatrzonej adnotacją określoną w § 2.

§ 5. Ubezpieczeni i członkowie ich rodzin, nie uprawnieni do świadczeń zakładów lecznictwa kolejowego, mogą korzystać z opieki zdrowotnej zamkniętej w tych zakładach na zasadach określonych w zarządzeniu nr 365 Ministra Kolei z dnia 3 grudnia 1955 r. w sprawie struktury organizacyjnej kolejowych szpitali i sanatoriów.

§ 6. 1. Zakłady lecznictwa kolejowego orzekają o czasowej niezdolności do pracy:

- 1) osób określonych w § 2 ust. 1 poza przypadkami przewidzianymi w § 7 ust. 1 i 2 oraz
- 2) innych osób, jeżeli korzystają ze świadczeń w myśl § 5.

2. Zakłady lecznictwa kolejowego:

- 1) orzekają o czasowej niezdolności do pracy na zasadach określonych w „Przepisach o badaniach i orzecznictwie lekarskim na PKP“ nr S. 1, zatwierdzonych zarządzeniem Ministra Kolei nr 91 z dnia 23 marca 1955 r.,
- 2) przesyłają w odstępach miesięcznych, do dnia drugiego każdego miesiąca, właściwemu do spraw zdrowia i opieki społecznej organowi prezydium powiatowej (miejskiej w mieście stanowiącym powiat miejski, dzielnicowej w mieście wyłączonym z województwa) rady narodowej karty statystyczne zaświadczeń o czasowej niezdolności do pracy, wystawionych osobom nie zatrudnionym w kolejowych zakładach pracy.

3. Wysunięte przez niekolejowy zakład pracy wątpliwości co do słuszności orzeczenia o czasowej niezdolności do pracy, wydane przez zakład lecznictwa kolejowego, rozstrzyga właściwy miejscowo zarząd służby zdrowia dykcji okręgowej kolei państwowych.

§ 7. 1. Zakłady lecznictwa powszechnego orzekają o czasowej niezdolności osób określonych w § 2 ust. 1, jeżeli wykonują opiekę nad ich zdrowiem w myśl § 3.

2. W przypadku leczenia uzdrowiskowego w zakładach lecznictwa powszechnego o czasowej niezdolności do pracy zatrudnionych w niekolejowych zakładach pracy żon pracowników lub rencistów kolejowych orzekają uzdrowiskowe komisje balneologiczne.

3. Zakłady lecznictwa powszechnego orzekają o czasowej niezdolności do pracy na zasadach określonych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 22 marca 1958 r. w sprawie niektórych orzeczeń wydawanych przez zakłady społeczne służby zdrowia (Dz. U. Nr 20, poz. 92) oraz instrukcji nr 7/59 Ministra Zdrowia z dnia 3 marca 1959 r. w sprawie wydawania niektórych orzeczeń przez zakłady społeczne służby zdrowia (Dziennik Urzędowy Ministerstwa Zdrowia Nr 5, poz. 23).

§ 8. Tracą moc dotychczasowe przepisy w sprawie wydawania przez zakłady lecznictwa powszechnego orzeczeń o czasowej niezdolności do pracy pracowników kolejowych.

§ 9. Instrukcja wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Zdrowia i Opieki Społecznej:
w z. *B. Bednarski*

Minister Komunikacji: w z. *D. Tarantowicz*
Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych:
S. Będkowski

18

OBWIESZCZENIE PREZESA RADY MINISTRÓW

z dnia 29 listopada 1961 r.

o sprostowaniu błędów.*(Dziennik Ustaw z dnia 5 grudnia 1961 r. Nr 54, poz. 310)*

Na podstawie art. 6 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 30 grudnia 1950 r. o wydawaniu Dziennika Ustaw Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i Dziennika Urzędowego Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej „Monitor Polski“ (Dz. U. Nr 58, poz. 524) prostuje się następujące błędy:

1) w załączniku nr 2 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 1961 r. w sprawie uposażenia pracowników instytutów naukowo-badawczych (Dz. U. Nr 43, poz. 226) — w tabelach stanowisk, kwalifikacji i uposażenia pracowników administracyjnych i fizycznych pracowników obsługi:

a) pod lp. 16 w kolumnie drugiej zamiast wyrazów „Referent, magazynier, sekretarz dy-

rektora, kierownik archiwum“ powinny być wyrazy „Referent, sekretarz dyrektora, kierownik archiwum“;

b) pod lp. 17 w kolumnie czwartej zamiast wyrazu „podstawowe“ powinien być wyraz „średnie“;

2) w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 września 1961 r. w sprawie warunków i trybu powoływania pracowników naukowych w instytutach naukowo-badawczych (Dz. U. Nr 43, poz. 228) w § 13 ust. 3 zamiast wyrazów „w ust. 1“ powinny być wyrazy „w ust. 2“.

Prezes Rady Ministrów: *J. Cyrankiewicz*

19

OBWIESZCZENIE PRZEWODNICZĄCEGO KOMITETU PRACY I PŁAC

z dnia 14 listopada 1961 r.

o wytycznych w sprawie zadań, zakresu działania i struktury organizacyjnej służby normowania pracy.*(Monitor Polski z dnia 18 grudnia 1961 r. Nr 94, poz. 402)*

Ogłasza się wytyczne w sprawie zadań, zakresu działania i struktury organizacyjnej służby normowania pracy, ustalone na podstawie § 13 ust. 1 uchwały nr 213 Rady Ministrów z dnia 13 czerwca 1961 r. w sprawie zasad i organizacji normowania

pracy (Monitor Polski Nr 54, poz. 235) w porozumieniu z Centralną Radą Związków Zawodowych i zatwierdzone przez Prezesa Rady Ministrów. Wytyczne te stanowią załącznik do niniejszego obwieszczenia.

Przewodniczący Komitetu Pracy i Płac: *A. Burski*

Załącznik do obwieszczenia Przewodniczącego Komitetu Pracy i Płac z dnia 14 listopada 1961 r. (poz. 402).

WYTYCZNE W SPRAWIE ZADAŃ, ZAKRESU DZIAŁANIA I STRUKTURY ORGANIZACYJNEJ SŁUŻBY NORMATYWANIA PRACY

Niniejsze wytyczne w sprawie zadań, zakresu działania i struktury organizacyjnej służby normowania pracy, określające w sposób ramowy treść i formy jej pracy, mają umożliwić realizację zadań stojących przed jednostkami organizacyjnymi wszystkich szczebli.

I. Zadania służby normowania pracy.

Zadaniem służby normowania pracy jest prowadzenie prac umożliwiających racjonalne gospodarowanie siłą roboczą, mających na celu osiągnięcie optymalnej efektywności i wydajności pracy w drodze systematycznego usprawniania organizacji pracy, poprawy warunków pracy, pełnego wykorzystania środków pracy i czasu roboczego.

W szczególności zakres działania służby normowania pracy powinien obejmować następujące węzłowe zagad-

nienia, związane z pracą ludzką w przedsiębiorstwie produkcyjnym: organizację pracy, warunki pracy, wykorzystanie czasu roboczego, wydajność pracy, mierzenie i normowanie czasu pracy, taryfikację robót i robotników.

Podstawę do planowej działalności służby normowania pracy, poza procesami technologicznymi, opracowywanymi bieżąco przez biura technologiczne, powinny stanowić: plan przedsięwzięć organizacyjno-technicznych i plan postępu technicznego w przedsiębiorstwie.

W jednostkach nadrzędnych nad przedsiębiorstwami (w zjednoczeniach lub jednostkach równorzędnych i ministerstwach) zadaniem służby normowania pracy powinno być wytyczanie kierunków pracy przedsiębiorstw w wyznaczonym zakresie, koordynowanie tej pracy, udzielanie pomocy metodycznej i organizacyjnej oraz sprawowanie kontroli nad jakością tej pracy.

II. Zakres działania służby normowania pracy.

Zakres pracy służby normowania powinien obejmować następujące zadania:

A. w przedsiębiorstwach produkcyjnych:**1) w dziedzinie organizacji i normowania pracy:**

- a) opracowywanie projektów racjonalnej organizacji stanowisk roboczych, organizacji pracy na tych stanowiskach oraz ich obsługi zewnętrznej, jak: organizacja zaopatrzenia stanowiska w dokumentację warsztatową, materiały, surowce i narzędzia, organizacja obsługi transportowej itp.,
- b) badanie metod pracy i opracowywanie prawidłowych metod pracy na stanowiskach roboczych,
- c) opracowywanie projektów polepszenia warunków pracy w poszczególnych wydziałach i na poszczególnych stanowiskach roboczych przedsiębiorstwa,
- d) ustalanie norm pracy na wykonywane operacje (roboty) i norm obsady stanowisk roboczych,
- e) dokonywanie pomiarów czasu na elementy norm pracy, na które brak jest normatywów czasu lub dla celów sprawdzania prawidłowości opracowywanych i wprowadzanych metod i norm pracy,
- f) kontrolę stosowania wprowadzonych metod i norm pracy,
- g) analizę rzeczywistych czasów wykonania operacji i robót,
- h) współpracę z odpowiednimi komórkami przedsiębiorstwa w zakresie organizacji pracy, przy badaniu celowości i skuteczności stosowanych systemów płac oraz przy ustalaniu wskaźników wydajności dla robót wynagradzanych systemem czasowo-premiovym;

2) w dziedzinie normatywów czasu:

- a) prowadzenie pomiarów poszczególnych składników czasu roboczego i opracowywanie normatywów czasu zakładowych lub branżowych, jeżeli będą one przewidziane w planach jednostek nadrzędnych,
- b) analizowanie i sprawdzanie normatywów czasu; w razie stwierdzenia nieprawidłowości stawianie wniosków w zakresie wprowadzenia poprawek lub zmian normatywów czasu;

3) w dziedzinie wykorzystania czasu roboczego:

- a) wprowadzenie analizy celowości zużycia czasu roboczego w toku realizacji procesów produkcyjnych w przedsiębiorstwie; wykrywanie przyczyn występowania pracy zbędnej i strat czasu, opracowywanie projektów ich likwidacji; analizę nakładu pracy na wykonanie poszczególnych wyrobów i produktów, opracowywanie wniosków zmierzających do jego zmniejszenia; nadzór nad realizacją przyjętych projektów i wniosków, analizę osiągniętych efektów;
- b) prowadzenie analizy osiągniętej wydajności pracy, badanie czynników wpływających na jej wzrost i opracowywanie projektów jej podniesienia na wyższy poziom; nadzór nad realizacją przyjętych wniosków i analizę osiągniętych efektów;

4) w dziedzinie taryfikacji pracy:

- a) bieżące zaszeregowywanie robót do odpowiednich kategorii,
- b) współudział w ustalaniu zaszeregowania robotników przedsiębiorstwa oraz przy opracowywaniu projektów uzupełnień i zmian obowiązujących taryfikatorów kwalifikacyjnych;

B. w zjednoczeniach:

- a) opracowywanie branżowych planów pracy w zakresie organizacji i normowania pracy oraz taryfikacji,
- b) opiniowanie i koordynację planów pracy podległych przedsiębiorstw produkcyjnych w tym zakresie,
- c) opiniowanie i przedstawianie do zatwierdzenia planów pracy branżowego ośrodka normowania pracy,
- d) ocenę wyników pracy:
 - komórek normowania pracy w podległych przedsiębiorstwach,
 - branżowego ośrodka normowania pracy,
- e) obsługę organizacyjną działalności branżowej komisji norm pracy,
- f) opracowywanie branżowych instrukcji metodycznych i organizacyjnych z zakresu organizacji, normowania i taryfikacji pracy,
- g) inicjowanie i organizowanie opracowywania norm pracy i normatywów branżowych dla określonych robót zgodnie z planem resortowym,
- h) współpracę międzybranżową w zakresie wymiany materiałów i doświadczeń z dziedziny organizacji i normowania pracy, ze szczególnym uwzględnieniem normatywów czasu,
- i) inicjowanie wprowadzenia i stosowania w podległych przedsiębiorstwach produkcyjnych prawidłowych metod pracy, postępowych rozwiązań organizacyjnych i właściwych parametrów technologicznych,
- j) prowadzenie kontroli napięcia norm pracy na podobne roboty, wykonywane w podległych zakładach pracy,
- k) opiniowanie przedstawionych przez podległe przedsiębiorstwa spornych zakładowych norm pracy,
- l) opiniowanie i stawianie wniosków w zakresie koniecznych zmian stosowanych norm branżowych i jednolitych,
- m) opiniowanie wniosków podległych przedsiębiorstw dotyczących współczynników do norm pracy w okresie uruchamiania i opanowywania nowej produkcji (technologii),
- n) organizowanie szkolenia pracowników służby normowania pracy na szczeblu zjednoczenia,
- o) prowadzenie sprawozdawczości zbiorczo-analitycznej z zakresu normowania pracy na szczeblu zjednoczenia;

C. w ministerstwach:

- a) opracowywanie resortowych planów działania w zakresie organizacji i normowania pracy oraz taryfikacji,

- b) opiniowanie i koordynację planów pracy zjednoczeń w tym zakresie,
- c) opiniowanie i przedstawianie do zatwierdzenia planów pracy:
 - resortowego ośrodka normowania pracy*),
 - podległych ministerstwu instytutów naukowych w zakresie organizacji, normowania i taryfikacji pracy,
- d) ocenę wyników pracy:
 - komórek normowania pracy w podległych zjednoczeniach,
 - resortowego ośrodka normowania pracy*).
- e) obsługę organizacyjną działalności resortowej komisji norm pracy,
- f) opracowywanie resortowych instrukcji metodycznych i organizacyjnych z zakresu organizacji, normowania i taryfikacji pracy,
- g) inicjowanie i organizowanie opracowywania normatywów czasu, norm pracy branżowych i jednolitych oraz ich upowszechniania,
- h) opiniowanie i stawianie wniosków w zakresie koniecznych zmian stosowanych norm branżowych i jednolitych,
- i) współpracę międzyresortową w zakresie wymiany materiałów i doświadczeń z dziedziny organizacji i normowania pracy, ze szczególnym uwzględnieniem normatywów czasu,
- j) organizowanie szkolenia pracowników służby normowania pracy na szczeblu ministerstwa,
- k) prowadzenie sprawozdawczości zbiorczo-analitycznej z zakresu normowania pracy na szczeblu ministerstwa.

Ponadto w okresie realizacji szczegółowych zadań wykonujących z uchwały nr 214 Rady Ministrów z dnia 13 czerwca 1961 r. w sprawie trybu opracowania i wprowadzenia technicznie uzasadnionych norm pracy w gospodarce narodowej (Monitor Polski Nr 54, poz. 236) zadaniem służby normowania pracy będzie:

A. w przedsiębiorstwach produkcyjnych:

- 1) opracowywanie projektów planów zakładowych w zakresie:
 - a) opracowania zakładowych normatywów czasu,
 - b) opracowania i wprowadzenia technicznie uzasadnionych norm pracy,
 - c) przedsięwzięć organizacyjno-technicznych, których realizacja jest warunkiem wprowadzenia norm technicznie uzasadnionych w przedsiębiorstwie;
- 2) udział w pracach taryfikacyjnych określonych w branżowych planach pracy;
- 3) organizowanie instruktażu załogi w zakresie podjętych i realizowanych w przedsiębiorstwie przedsięwzięć organizacyjnych i technicznych oraz w zakresie opracowywanych i wprowadzonych metod i norm pracy;

*) W razie braku resortowego ośrodka normowania pracy zadanie to odnosi się do branżowych ośrodków normowania pracy.

- 4) wykonanie innych prac w zakresie wyznaczonym przez zjednoczenie;

B. w zjednoczeniach:

- 1) opiniowanie projektów planów zakładowych i opracowanie na ich podstawie projektów planów branżowych;
- 2) bieżąca kontrola realizacji planów zakładowych;
- 3) sukcesywne dokonywanie oceny gotowości poszczególnych przedsiębiorstw do przejścia na normy technicznie uzasadnione, przy udziale branżowej lub resortowej komisji norm pracy;
- 4) opracowywanie branżowych planów szkolenia pracowników służby normowania pracy;

C. w ministerstwach:

- 1) opiniowanie projektów planów branżowych i opracowanie na ich podstawie projektów planów resortowych;
- 2) bieżąca kontrola realizacji planów branżowych;
- 3) opracowanie resortowych planów szkolenia pracowników służby normowania pracy;
- 4) ocena gotowości przejścia na normy technicznie uzasadnione wytypowanych przedsiębiorstw.

III. Struktura organizacyjna służby normowania pracy.

Przedstawione wyżej zadania służby normowania pracy powinny być realizowane odpowiednio na każdym szczeblu działalności gospodarczej. W szczególności w każdym przedsiębiorstwie produkcyjnym (zakładzie pracy), jak również w jednostkach nadrzędnych nad przedsiębiorstwami (w zjednoczeniach lub jednostkach równorzędnych i ministerstwach) powinny być powołane komórki (działy lub wydzielone stanowiska) do spraw organizacji i normowania pracy.

Struktura organizacyjna tych komórek powinna w zasadzie odpowiadać przedstawionemu w rozdziale II zestawieniu zadań w grupy problemowe. Struktura ta nie może być jednoznacznie określona wytycznymi, gdyż będzie ona zależna tak od specyfiki, jak i od ogólnej organizacyjnej struktury resortów oraz ich przedsiębiorstw produkcyjnych.

Decydującym czynnikiem będzie tu konieczna obsada ilościowa, zapewniająca pełną realizację postawionych zadań. W niektórych przypadkach, uzasadnionych niewielkim rozmiarem przewidywanych prac, będzie możliwe łączenie kilku grup problemowych i powierzenie ich prowadzenia jednej lub kilku osobom; w takich przypadkach może się okazać niecelowe powoływanie samodzielnej komórki normowania pracy.

W przypadku liczniejszej obsady wskazane będzie bądź to utworzenie jednej samodzielnej komórki normowania pracy, skupiającej wszystkich pracowników służby normowania w przedsiębiorstwie, bądź też powołanie — oprócz takiej komórki centralnej — wydziałowych stanowisk czy komórek normowania pracy.

Takie rozwiązanie będzie występowało w zasadzie w dużych wielowydziałowych czy wielozakładowych przedsiębiorstwach i będzie wymagało podziału zadań i zakresu działania pomiędzy poszczególne ogniwa służby nor-

mowania oraz ustalenia form ich wewnętrznego i zewnętrznego współdziałania.

Podobnie zagadnienie umiejscowienia komórek normowania pracy w ogólnej strukturze organizacyjnej jednostek wszystkich szczebli nie może być ustalone jednolicie.

W odniesieniu do przedsiębiorstw należy jednakże przyjąć zasadę, że ze względu na charakter, znaczenie i zasięg pracy służby normowania, służba ta powinna być podporządkowana bezpośrednio dyrektorowi przedsiębiorstwa lub jego zastępcy do spraw technicznych (głównemu inżynierowi).

W razie powoływania komórki o nielicznej obsadzie personalnej, nie uzasadniającej tworzenia samodzielnego działu normowania pracy, komórka taka powinna być umiejscowiona w pionie technicznym przedsiębiorstwa, z zasady w dziale technologicznym. Podporządkowanie służb normowania w przedsiębiorstwach działom zatrudnienia i płac jest niewłaściwe. Natomiast w ministerstwach i zjednoczeniach (jednostkach równorzędnych) takie rozwiązanie jest dopuszczalne. Służba normowania pracy w przedsiębiorstwie powinna współdziałać z innymi komórkami organizacyjnymi przedsiębiorstwa, a w szczególności ze służbą technologiczną, w zakresie ustalania najbardziej prawidłowej organizacji procesów produkcyjnych, stosowania właściwych parametrów technologicznych (warunków pracy) oraz ustalania prawidłowych norm pracy i norm obsady stanowisk roboczych.

IV. Obsada służby normowania pracy.

Przy ustalaniu obsady komórek normowania pracy należy się kierować wnikliwą analizą potrzeb przedsię-

biorstwa w tym zakresie. Należy przy tym uwzględnić następujące czynniki wywierające wpływ na obsadę ilościową komórek normowania pracy:

- rodzaj i typ produkcji,
- liczbę zatrudnionych robotników,
- ilość wykonywanych operacji,
- stopień zakordowania robót,
- złożoność procesów technologicznych,
- ilość produkowanych asortymentów,
- poziom organizacji pracy i produkcji,
- stopień zmechanizowania pracy.

Przy powoływaniu komórek normowania pracy na wszystkich szczeblach należy opracować szczegółowy plan ich docelowego rozwoju. Pozwoli to na stopniowe przejmowanie i prowadzenie przez te komórki poszczególnych zagadnień objętych zakresem ich pracy i w rezultacie uczyni z nich poważny czynnik zorganizowanego oddziaływania na osiąganą przez przedsiębiorstwa efektywność i wydajność pracy, na poprawę warunków pracy, stosowanie właściwej polityki zatrudnienia i płac.

Obowiązkiem kierownictwa ministerstw, zjednoczeń i przedsiębiorstw jest zapewnienie odpowiedniego dla wykonania zadań stanu liczbowego aparatu normowania, a także ciągłe szkolenie i podnoszenie kwalifikacji jego pracowników.

Na stanowiska pracowników normowania należy powoływać ludzi wyróżniających się — poza dokładną znajomością zasad prawidłowej organizacji pracy, normowania pracy i technologii produkcji — również wyrobieniem społecznym, zrównoważeniem, obiektywizmem i poczuciem odpowiedzialności.

Henryk Borkowski, Ludwik Krąkowski

PORADNIK DLA ZAKŁADOWYCH KOMISJI ROZJEMCZYCH

Wybrane zagadnienia prawa pracy

297 stron, cena 30.— zł

Książka zawiera cykl wykładów z prawa pracy, dostosowany do potrzeb zakładowych komisji rozjemczych. Kompletne orzekające znajdują w niej podstawowe informacje praktyczne z zakresu stosowania prawa, omówienie typowych sporów ze stosunku pracy i podstaw prawidłowego ich rozstrzygnięcia.

Książka ta w pewnej mierze może zastąpić wyczerpaną biblioteczkę komisji rozjemczych.

Mgr Albin Mirończuk

PORADNIK PRAWNY DLA TECHNICZNYCH I SPOŁECZNYCH INSPEKTORÓW PRACY

Wyd. II, 560 stron, opr. pł., cena 65.— zł

Książka ta podaje niezbędne wiadomości o organizacji nadzoru nad warunkami pracy, zasadach odpowiedzialności za nieprzestrzeganie przepisów bhp, o zabezpieczeniu materialnym pracowników poszkodowanych w wypadkach przy pracy. Uczy korzystania z obowiązującego ustawodawstwa z zakresu bhp.

Mgr L. Krąkowski

UPRAWNIENIA ROBOTNIKA PRZEMYSŁOWEGO

120 stron, cena 8.— zł

Książka odpowiada na ważne pytanie: jakie uprawnienia daje pracownikom ustawodawstwo pracy obowiązujące w Polsce, co i w jakim wypadku należy się im od zakładu pracy, jak to w konkretnym wypadku samemu obliczyć, na jakie przepisy i argumenty powołać się w celu udowodnienia słuszności swych roszczeń i w jaki sposób roszczeń tych dochodzić.

Dr Z. Hofmoki-Ostrowski

KODEKS POSTĘPOWANIA ADMINISTRACYJNEGO

Składanka na kartonie, cena zł 5.—

Zwięzłe i przystępne omówienie przepisów i zasad stosowania nowego kodeksu postępowania administracyjnego. Tekst ustawy został ułożony w porządku alfabetycznym według pojęć i zasad, w sposób ułatwiający wyszukiwanie potrzebnych zagadnień. Druk wykonano na trwałym kartonie, w formie składanki objętości 8 stron.

Wydawca: Centralna Rada Związków Zawodowych

Zamówienia i przedpłaty na prenumeratę przyjmowane są w terminie do dnia 15 miesiąca poprzedzającego okres prenumeraty — przez: Urzędy Pocztowe, listonoszy oraz Oddziały i Delegatury „Ruchu”. Można również zamówić prenumeratę dokonując wpłaty na konto PKO Nr 1-6-100020 — Centrala Kolportażu Prasy i Wydawnictw „Ruch” — Warszawa, ul. Srebrna 12.

Cena prenumeraty: kwartalnej zł 10.—, półrocznej zł 20.—, rocznej zł 40.—.

Cena prenumeraty za granicę jest o 40% wyższa od ceny podanej wyżej. Przedpłaty na prenumeratę przyjmuje na okresy kwartalne, półroczne i roczne Przedsiębiorstwo Kolportażu Wydawnictw Zagranicznych „Ruch” w Warszawie, ul. Wilcza 46 za pośrednictwem PKO Warszawa, konto Nr 1-6-10024.

Egzemplarze zdezaktualizowane można nabywać w sklepie przy ul. Wiejska 14 w Warszawie. Zamówienia spoza Warszawy należy kierować do Centrali Kolportażu Prasy i Wydawnictw „Ruch”, Warszawa, ul. Srebrna 12.

NOWOŚCI

WYDAWNICTWA
ZWIĄZKOWEGO

W. Zagorulkin, P. Mieńko, D. Piereplekin

STALE NARADY WYTWÓRCZE

102 strony, cena zł 8.--

Książeczka ta informuje o tym, jak w ZSRR rozwiązano współczesne problemy demokracji robotniczej, omawia codzienną praktykę stałych narad wytwórczych, podaje przykłady i warunki dobrej roboty.

Cel radzieckich narad wytwórczych i polskiego samorządu robotniczego jest podobny. Czasem różne są metody osiągnięcia tego celu. Dlatego warto zapoznać się z treścią tej książeczki, gdyż stanowi ona wieloletni dorobek społeczeństwa, podobnie jak my szukającego najbardziej skutecznych środków do osiągnięcia zamierzonego celu. Uważny czytelnik wyciągnie z niej wiele pożytecznych wniosków dotyczących polepszenia działalności samorządu robotniczego w Polsce.

Józef Balcerek

PROBLEMY SAMORZĄDU ROBOTNICZEGO

91 stron, cena zł 8.--

Książeczka ta omawia zagadnienia samorządu robotniczego i jego rolę w zarządzaniu przedsiębiorstwem, wzajemne stosunki organów samorządu i zasady ich działania, jak również stosunki i zasady współdziałania z organami administracji państwowej.

Marian Błażejczyk

SPOŁECZNA KONTROLA I NADZÓR JAKO FUNKCJE SAMORZĄDU ROBOTNICZEGO

104 strony, cena zł 8.--

Praca omawia znaczenie i zakres kontroli społecznej oraz nadzoru w przedsiębiorstwie, jak również uprawnienia załóg i organów samorządu robotniczego w tej dziedzinie. Wskazuje zasadnicze kierunki kontroli, jej metody, technikę i środki zapewniające jej efektywność.

Jan Frąckiewicz

PODSTAWY RACJONALNEJ ORGANIZACJI PRACY I KIEROWNICTWA

122 strony, cena zł 10.--

Książka omawia w syntetycznej, a zarazem czytelnej formie ilustrowanej przykładami i rysunkami — problemy racjonalnej organizacji pracy. Omawia ona podstawy i zakres zarządzania przedsiębiorstwem, strukturę organizacyjną, sposoby i tryb usprawniania w nim organizacji pracy. Jest ona cenną pomocą dla działaczy samorządu robotniczego.

Mgr inż. Stanisław Jelnicki

WPROWADZENIE RACJONALNEJ ORGANIZACJI W FAMED 4

60 stron, cena zł 3.--

Na przykładzie racjonalnego zorganizowania zakładu produkcyjnego książka ta w sposób czytelny propaguje zasady i metody racjonalnej organizacji pracy, może więc oddać znaczne usługi działalności samorządu robotniczego, aktywistom związkowym, personelowi inżyniersko-technicznemu oraz osobom interesującym się ulepszeniem organizacji zakładów pracy.

ZAMÓWIENIA PROSIMY KIEROWAĆ:

WYDAWNICTWO ZWIĄZKOWE CRZZ

WARSZAWA 56 ul. Kopernika 36/40

Na kwotę do zł 200.— najchętniej wysyłamy za zaliczeniem pocztowym. Kwoty większe — przelewem, lub na inkaso, zależnie od sumy zamówienia i przepisów bankowych, według uznania zamawiającego.

Prosimy pamiętać o podaniu dokładnego adresu wysyłkowego. Poczta przyjmuje i doręcza tylko paczki dokładnie adresowane.

Zamówienia wykonujemy w kolejności zgłoszenia.